

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 50. szám.

December hó 12

„Nem engedjük kizárni a szövetkező kisemberek millióit azokból a jogokból, amelyeket mások is élveznek!”

A szövetkezők kongresszusa állást foglalt a gazdaérdeket szolgáló „egykez” mellett; hitelt sürget falusi építkezésekre és betegségi biztosítást is kíván

A Magyarországi Szövetkezők Szövetsége december hó 7-én tartotta meg idei kongresszusát Budapesten, az OMGE nagytermében. A kongresszuson nagy számban jelentek meg a magyar szövetkezeti vezérkar és a magyar országgyűlés tagjai, valamint az egyes szövetkezeti intézmények küldöttei. A földművelésügyi minisztert Róck Béla, a kereskedelmi minisztert pedig Gyulay Lajos miniszteri tanácsosok képviselték.

Részt vettek a kongresszuson: Mayer János ny. miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke; Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója; Balogh Elemér, a Hangya elnöke, Dömötör László, a Hangya alelnöke, Wünschér Frigyes dr., a Hangya vezérigazgatója; Kuncz Ödön, a Szövetség ügyvezető alelnöke; Lány József, a Gazdák Biztosítási Szövetkezte vezérigazgatója; Darányi Béla, a Futura vezérigazgatója; Somló Gyula gróf, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte vezérigazgatója; Teleki

Istrván gróf, a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezte vezérigazgatója; Soós István, az OMTK igazgatója; az országgyűlési képviselők közül: Antal István, Krúdy Ferenc, Krüger Aladár, Megay Meissner Károly, Plósz István és Teleki Mihály gróf; ott volt továbbá Weis István dr., az Országos Társadalombiztosító Intézet volt vezérigazgatója; Malcoms Gyula báró, földbírtokos; Kovács János m. kir. kincstári főtanácsos; Both Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos; Wanko Gusztáv aligazgató; Halács Ágoston, az Országos Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója; Kócs Mihály ny. államtitkár; Nyulászay János, a TÉBE igazgatója; Bodó János m. kir. gazdasági főtanácsos; Gergely István m. kir. kereskedelmi főtanácsos; Bokor Ervin, Solyom Jenő, Hettstein Adorás és Szuppán Vilmos Hangya-igazgatók; Maros Sándor, a pélyi Hangya-fiók elnöke; Szegedi Pósz István, a berettyóújfalusi Hangya-fiók igazgatósági tagja és még sokan mások a szövetkezeti társadalom és a kintin szövetkezeti tisztviselőkar sorából.

met az aláírási és a piaci árronások ellen egységesen irányítják s ugyanazt teszi a mi kis országunk is,

ezt épügy nem lehet józan észrel a magyar szövetkezők részére írni, mint azt a tény, hogy egyes országok és nagy külföldi vevők hazánkban a keresztény szövetkezőkkel kívánják exportkapcsolatba lépni.

Szövetkezőink nem kívánják a gazdasági élet egyetlen ágát sem kizárólagosan lefoglalni; de ha egyes családoknak joguk volt évtizedeken át bizonyos termékek kivételét egy kézben tartani s ez ellen senki sem tett kifogást, akkor a szövetkezőknek nemcsak joguk, de kötelességük is, hogy a bennük tömörült millió és millió kéz, — dolgoz magyar kéz — természetesen legalább egy részét közvetlenül adhassák el külföldi vevőknek.

— A Népszövetség mellett működő nemzetközi bizottság Genfben most fejezte be értekezletét, amelyet a világ összes művelt államainak a szövetkezőkkel való együttműködése kérdésében rendezett. Igen nagy meglepetést fog kelteni a magyar szövetkezők bíráló körében, ha majd a genfi fórum a világ elé tárja adatait, amelyekből kitűnik, hogy az európai nagy országok és a nagy területű országok sokkal nagyobb kormánytámogatásban és exportjuttatásokban részesítik az agrárszövetkezőket, mint Magyarországot.

— Mi nem az állami támogatásra alapítjuk szövetkezeti mozgalmunkat, hanem az önszervezésre. De ragaszkodunk az egyenlő elbánás elvéhez és

nem engedhetjük kizárni a szövetkező kisemberek millióit azokból a jogokból, amelyeket a magánérdekeltségűek, vagy más kereskedelmi tőkealakulatok élveznek.

— Ha az állam szociális érdekből igénybe akarja venni a szövetkezők munkáját, ezt hazafias készséggel válladjuk, de ha ezek a szolgálatok áldozatokkal követelnek, azoknak megterítése még nem jelenti a szövetkezők állami segélyezését. Az egyenlő elbánás és az osztó igazság alapján állunk a közpénzek gyűjtéséhez elhelyezés tekintetében is. Ha az ipari társadalombiztosító intézet tartaléktőkeit azoknál a bankoknál helyezték el, amelyek az iparvállalatok hitelleltételezés révén ezekre az összegekre

igényt tartanak, akkor az egyenlő elbánás és az osztó igazság azt követeli, hogy a földművesnépünk öregségi biztosítására befizetendő tőkék:

a létesítendő Mezőgazdasági Biztosító Intézet tartalékpénzei elsősorban a falusi hitelszövetkezőknek lehessenek el az OKH útján,

mert ezek a tőkék kizárólag a falvakból származnak s ha nem oda mennek vissza, hanem más helyekre kerülnek, úgy ezekkel a milliókkal évről-évre szegényebb lesz a falvi népe. A falvakban különben is szükségük van hosszabb lejáratú hiteltre, hogy építkezhesenek. Ha ezekben a kérdésekben kérjük a kormány erkölcsi támogatását, ez még nem ok arra, hogy szemrehányással illessenek, hogy az államból élünk.

— Megnyugvással állapítom meg, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök nem csupán családi hagyományai, de egyéni felfogás alapján is teljes mértékben osztja ezt az álláspontot

s tőle bizalommal várhatjuk, hogy a szövetkezők közérdekű munkáját épügy támogatja, mint azt a törekvésünket, hogy önkormányzatuk a gazdasági helyzet javulásának megfelelően visszaállíttassék annál is inkább, mert önszervezés és önműködés a szövetkezeti működés két legfontosabb mozgatója.

— A mai nevezetes határkőnél — fejezte be megnyitó beszédét Schandl Károly dr. — nyomtatékosan hangsúlyozzuk, hogy a közigazgatás surlódást és egyenlőtlenséget keresünk más üzleti ágazatokkal, hanem a megértést és az együttműködést. Nem szétválasztani és sorosztani akarjuk a nemzet gazdasági erőit, hanem életre hívni a legapróbbakat is, hogy egyesülve nagyokká legyenek, mert csak így válik valóra az a reményünk, hogy a Hargita, Bánát és a Vágvidék falvainak szövetkezői újra boldogok lehessenek!

Hosszantartó lelkes taps és élénkjes követte Schandl Károly dr. érdeklős hangon elmondott beszédét, amely rendkívül szerencsés formában adott hangot és súlyt a magyar szövetkezők jogos megalapozott követeléseinek. Az ünneplés lezajlása után került sor a kongresszus lezárásának eseményére: Mayer János ny. miniszternek, a Falu-Gazdaszövetség elnökének „Az emberek és a szövetkezők” címen megtartott nagyszabású előadására.

Schandl Károly a szövetkezők elvitathatatlan jogairól

A kongresszust 1/2 órára nyitotta meg Schandl Károly dr., a Magyarországi Szövetkezők Szövetsége h. elnöke.

Előadásában, amelyet a kongresszus közönsége igen nagy érdeklődéssel kísért, rámutatott arra, hogy ötven esztendő múlt el küzdelmekben és eredményekben, amióta a nagynevű apostol, Károlyi Sándor gróf, zászlóvivője nyomán az első agrár-hitelszövetkezők megalakultak a magyar falvakban. Akkor az uszora szenny hullamaiban fuldoló falvak mentésére kellett sietni az uttörőknek, majd egy egész világ pergőzűbe jutott nemzetben tartották a lelket több ezerre szaporodott szövetkezeti erődeink s

ma szétépítve — öt országban — folytatják krisztusi hittel az ötven éve egy ország szövetkezői áldásos munkáját, bízva a szent jövőben.

— A határkőnél — folytatta Schandl Károly dr. — a szövetkező magyar nép szeretetének és hálájának messze világító lángja övezi Károlyi Sándor gróf megdicsőült alakját s vele azokat is, akik — mint Darányi Ignác, Gál Jenő, György Endre, Hájós József, Meskó Pál és Rubinek Gyula — elköltöztek azokkal a névtelen ezrekkel, akik a kis

falusi őrhelyeken teljesítették önzetlenül népméltó hivatásukat. A Hargita alján, a Bánát románai s a Vág forrásvidékén szivárványok keletkeznek és szolozomák törnek az ég felé, hogy Széchenyi városa és a főtől sírbolt fölött találkozzanak a mi emlékező hűségfogalmunkkal, melyet most abban a terebben újítunk meg, ahonnan az eszme hódító útjára ment.

— Ragaszkodással és nagybecsüléssel hívjuk tanúságtételre most a megdicsőült vezér jeles munkatársai közül azokat, akik még köztünk élnek és hittekké biztatnak a további munkára, így elnökünket, Majláth József grófot, továbbá Bernát Istvánt, Zselécszki Róbert grófot és Balogh Elemért, akik ma is azok a vezető helyeken vannak, amelyek az uttóró alkotásait hirdetik.

— Vészben és viharban átmentettük a pionirok művét s új és új küzdelmekkel állunk szemben, hogy a magyar szövetkezők mozgalom nemes hivatását betölthesse. Az új helyzetben új feladatokkal találkozik az szövetkezeti hálózatunk s ezeket kívánjuk a mai kongresszuson megbeszélni.

— Ha a világháborút követő időkben a legnagyobb államok is, forgalmi korlátozásokat léptettek életbe, s valamilyen védelemre a külkereskedel-

Mayer János ny. miniszter előadása az „egykéz”-ről

Mayer János előjában történelmi visszaillesztéssel igazolta, hogy minden történelmi korszak vezéreszméi befolyással vannak az illető kor gazdasági rendszerére. Hivatkozott a középkor *céh-rendszere*, amelyet a nagy francia forradalom rombolt össze. Ezzel egyidejűleg a gépek feltalálásával megkezdődött a mai, ugynevezett *tőkes gazdaság*, amely egyfelől nagy haladást jelentett az emberiség életszínvonalának emelésében, de ugyanakkor árnyoldalként megkezdődött a tömegek kiszármányolása is, mert

a tőke a gazdasági, a társadalmi és politikai életben egyaránt elnyomja a tömegeket.

— A háború utáni idő — folytatta az illusztris előadó — szakított a feltétlen gazdasági szabadság rendjével, amellyel annyi visszaélés történt és politikai, valamint általános nemzetgazdasági szempontokból korlátozásokat léptetett életbe. Így a nemzetek egymásközi forgalmában az egyéni cégek helyébe a megszervezett, egybetömörült szakszervezetek és ezek egységes felekként, mintegy egykezek-ként lépnek fel. Kivételesen arra is van eset, hogy a szó szoros értelmében vett *egykéz*, vagyis: *egyetlen cég*, intzi valamely cikk exportját (ló, hagyma, paprika), azok az alakulatok azonban amelyeket szintén szeretnek egykéz-ként támadni, tulajdonképpen csak szakmai érdekeltségek tömörülései, amelyeknek az a különös létjogosultságuk, hogy az érdekeltek érdekvédelmének kivül közérdekű funkciókat is végeznek hivatalos ellenőrzés mellett; így

elsősorban a termelőknél biztosítják a külföldi értékesítési lehetőségeknek megfelelő árat; másodsorban megakadályozzák a külföldi áralkálalinálástok; végül az exportot oly irányba terelik, hogy az valutáris szempontból a legelőnyösebb legyen.

— Ezeknek az állami prémiumokkal, vámvisszatérítésekkel támogatott tömörüléseknek két faja van: először a *szindikátusi jelleggel bíró alakulatok*, például tollszindikátus. A második formánál a szakmai egyesülés tagjai megtartják üzleti önállóságukat, csupán a bevásárlási ár, a külföldi ár és deviza-beszolgáltatás tekintetében vállalnak kötelezettségeket, amelyek betartását közös végrehajtó szerv ellenőrzi. Ilyen például a *tojás és baromfi*, a *vadkivitel* és a *libamáj-kivitel* egyesülés.

Rámutatott ezután Mayer János arra a tényre, hogy a legtöbb, ugynevezett *egykéz* létesítését a résztvevők a mai általános kötöttségből kifolyólag *maguk szorgalmazták*; a Kükereskedelmi Hivatal, illetve a kormány csakis ilyen esetben és a közérdek figyelembevételével járul hozzá ezekhez az alakulásokhoz. A magyar fogasztási és értékesítő szövetkezetek — nagy agrárszövetkezetek — a gazdasági életben önálló utakon haladnak. A tőke mindenhatóságának korlátozása és az egyéni munka megbecsülése adja a magyar szövetkezeti gazdaság erkölcsi értékét, amely különleges megbecsülésre és támogatásra tarthat számot a közönség részéről. A legtöbb nyugati államban a hivatalos körök különös figyelemben is részesítik a szövetkezeti munkát, újabbban a magyar kormányzat is elismerte a szövetkezetek jelentőségét. Az agrárszövetkezetek hatalmas, az országot behálózó szervezetük révén hivatva vannak arra, hogy a kivitelben döntő szerepük legyen.

A központilag irányítható egységes szövetkezet olyan egykéz, amelyben a gazdátalagok millióinak keze fog össze a közös önmegvédelmi munkára.

Ezeknek a kivitelbe való bekap-

csolása biztosíték arra, hogy az *egykéz* oltja párhuzamosan halad a *gazdátalagok egyetemes érdekeivel*. Végül felvetette az előadó a kérdést: *tarthatók lehetnek-e ezek az egykéz-alakulatok?* Válasszunk hivatkozott arra, hogy például Németországban nem ideiglenes formában alakul ki az új gazdasági rend és a liberális gazdaságok a háború előtti formában nálunk sem fog visszatérhetni. Az eddigi tanulságok alapján a jövőben is érvényesülni fognak a fontosabb alapelvek:

a termelői osztály érdekvédelme és befolyásának érvényesítése az értékesítés körül; a termékek márkázása és az áralkálalinálások megakadályozása.

Ezek a szempontok egy majdan szabadabb gazdasági rendszerben is hivatalos ellenőrzést és irányítást fognak szükségesnek tenni.

Mayer János ny. miniszter előadása — amelyet egyrészt az előadó személyének sulva, másrészt az előadás tárgyának miatt rendkívül nagy várakozás előzött meg, teljes sikert aratott. A kongresszus hallgatósága percekig lelkesen ünnepelt a magyar földnek a szövetkezeti életből kitűnő nagy alakját, úgy, hogy Mayer János csak hosszú idő múlva tudta előterjesztési határozati javaslatát.

A határozati javaslat szerint a kongresszus helyesnek tartja a kormány és a Kükereskedelmi Hivatal *ama törekvést*, mellyel az exportcégekkel szakszaki szerinti kivitel egyesítéseket tömöríti és kivánatosnak tartja, hogy a kormány az agrárszövetkezetek *ezirányú törekvéseit a maga részéről is támogassa és elősegítse*.

Falusi építkezést luksusz-szállók helyett

Ezután *Megay-Meissner* Károly képviselő „*A falvak építkezése*” címen tartotta meg előadását. Azzal kezdte, hogy a szövetkezeti mozgalom vezetőinek kell elsősorban észrevenni és felhívni a közfigyelmet a város és a falu közötti nagy *szociális és kulturális ellentétre*. A városok fénye és palotáinak sora mellett észre kell venni a falyak sötéttségét, építkezéseinek hiányosságát is.

A falvak lakosságának megfelelő lakóházzal való ellátása szociális és nemzeti kérdés.

Szükséges, hogy az OFB házhelyjuttatási akciójához hasonlóan az arra érdemesek és rászorultak házhelyhez juttatását elősegítsük. Párhuzamosan gondoskodni kell hitelkeretről is erre a célra. Elsősorban az OTI és OMBI tartalkötőket lehetne felhasználni erre a célra. Nekik nagyszállók és üdülők építési céljaira adjanak hiteleket, hanem tegyék lehetővé a falusi kislakások építkezését is.

Nagy tetszéssel fogadott előadása végén határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben azt kívánta, intézzen a Szövetség felterjesztést a kormányhoz és kérje a *községi műszaki közgazdasági törvényes szabályozását*, a házhelyjelölési folyamatát, valamint az OTI és OMBI tartalkötőjainek az OKH útján falusi kislakások építéséhez való hozzájárulását.

Egyszerű, zaklatásmentes öregségi biztosítást!

A kongresszus harmadik előadását *Weis István* dr., az OTI ny. vezérigazgatója tartotta: *A mezőgazdasági népesség biztosítása* címmel. Előjáróban megállapította, hogy a mezőgazdasági lakosság szempontjából nagy jelentősége van az elemi biztosítás különböző ágazatainak. Foglalkozni kell tehát a mezőgazdasági lakosság szociális biztosításának kérdésével, miután az ipari munkásság szociális biztosítása már szabályozva van. Három biztosítási ágazat jön számításba: *egyik a betegség biztosítás, második*

az öregségi és rokkantsági, harmadik a munkanélküliség elleni biztosítás. Ezek költségeit katasztrális hordandként kivetelt járulékból, egyes, a közsegékek átadott állami közszolgáltatásokból,

végül az államnak a kartelemek hozzájárulásából kellene előteremteni, melyek a mezőgazdaságból élnek.

A szakszerű és a gyakorlati szempontokat kitűnően megvilágító előadás igen nagy sikert aratott. Az előadás végén beterjesztett határozati javaslat szerint a Szövetség örömmel üdvözli, hogy a mezőgazdasági népelem társadalmi biztosítása napirendre kerül és az öregségi biztosítás legközelebb megvalósul. Kívánja azonban, hogy ez lehetőleg legegyszerűbb igazgatással, főleges zaklatások mellőzésével valósítsák meg és keressék a szövetkezetek is kapcsolattassanak bele. Végül szükségesnek tartja, hogy

az öregségi biztosítás bevezetésével egyidejűleg vagy azt követően, a betegség elleni biztosítás is megszervezzék.

A nagyvilág érdeklődésének homlokterében az elmúlt héten kétségkívül *Delbos* francia külügyminiszter közép-európai útja állott. Franciász tudatára ébredt annak, hogy a világpolitikai kezdeményezés fokozatosan kicsúszik a kezéből és ezért *Chautemps* miniszterelnök és *Delbos* külügyminiszter előbb Londonban tett politikai látogatást, amelynek során Németország gyarmati követeléseivel mellett sok szó esett a közép-európai békeszerződések súlyos hibáiról is. *Delbos* Németországon át Varsóba utazott. Az eddigi jelentések szerint Lengyelország a francia külügyminiszter ellenére is kitart a kétoldali szerződések elve mellett és

nem hajlandó követni Franciaországot a szovjetbarátság és kényszerbékék fenntartásának útján. Varsóból *Bukarestbe*, innen *Belgrádba*, majd *Prágába* utazik még a francia külügyminiszter.

Az államférfiak kirándulásainak krónikájába tartozik, hogy *Sztojadinovics* jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter *Rómába* utazott, ahol *Mussolini* és *Ciano* gróf külügyminiszter fogadták a nép nagy lelkesedése közben.

A japán-kínai harcok után tovább folynak a harcok. A japánok már körülzárták *Nankingot*, a kínai fővárost, amelynek külvárosai már be is vultak.

A HÉT POLITIKÁJA

Képviselőház

A képviselőház december 2-iki ülésén folytatott a felsőház jogkörének szabályozásáról szóló javaslat vitáját. Az általános vita befejezése előtt *Lazár Andor* igazságügyminiszter szóval fel, hangsúlyozva, hogy *Magyarország ragaszkodik az alkotmányos jogfejlesztés rendszeréhez*. A miniszter beszéde után a képviselőház általánosságban elfogadta a javaslatot, majd rátérték a részletes vitára.

A december 3-iki ülésen részleteiben is elfogadta a Ház a felsőházi javaslatot, majd a mezőgazdasági kamarák felsőházi képviseléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

A Ház december 7-én rövid formális ülést tartott, amelyen több, már letárgyalt törvényjavaslatot fogadták el harmadszori olvasásban.

A Népszövetség elismerése a magyar kormányának

A Népszövetség titkársága *Fabinyi* Tiharmé pénzügyminiszter előadása alapján közzétette a pénzügyi bizottság által Magyarországra vonatkozóan készített jelentést. A jelentés beszámol Magyarországra pénzügyi helyzetének kedvező alakulásáról, ismerteti a külföldi adósságok ügyében folytatott tárgyalások eredményeit és elismeréssel adózik a kormánynak azért, hogy az állam pénzügyi és devizahelyzetének javulása során igyekszik adósságait rendezni.

Külügyminiszterek értekezlete Budapesten

A római jegyzőkönyvet aláíró hatalmak — *Ausztria, Magyarország és Olaszország* — külügyminiszterei jövő évi január 10-én Budapesten tanácskozásra ülnek össze. Rómából gróf *Ciano* külügyminiszter, *Bécsből* pedig *Schmidt* Guidó külügyi államtitkár érkezik Budapestre, az előreláthatóan háromnapos tanácskozásra.

Szaporítani kell a szakoktatási intézményeket

Az OMGE által rendezett ideai „gazdahét” tárgya tudvalevően a népies gazdaságok fejlesztésének kérdése. December hó 7-én az irodalmi és tanügyi szakosztály gyűlésén *Rothmeyer* Imre főtitkár javaslatot terjesztett elő, amely szerint kérje a szakosztály, hogy a földművelésügyi kormány a mezőgazdasági szakoktatási és kísérletiügyi intézmény tanulmányi feladatait és munkáját számára is létesítsen ösztöndíjat; továbbá mondja ki a szakosztály, szükségesnek tartja a téli gazdasági iskolák szaporítását, a kitűnően beállított téli gazdasági tanfolyamok számának pedig legalább 150-re való felállítását. A teletéves végrehajtása során az előadó előnyt kívánna biztosítani az arany- és ezüstkalászos gazdák számára.

A kormányzó nő szövege

Vitéz nagybányai Horthy Miklósné, Magyarország kormányzójának felesége, december 4-én este rádiószöveget intézett a magyar társadalomhoz. Ez a rádiószöveg a szív szeretének olyan meleg megnyilatkozása volt, aminőt a rádió a művészetek legmagasabb fokára megnyilatkozásaiban sem érhet el. A főméltságú asszony nyomornyitott akciója érdekében beszélt. A tél keserves megpróbáltatásait változta; a lelkek megértését kereste s a szívek részvétét igyekezett ébreszteni. Hangja közvetlen és meleg, a mai életből való volt. Erős a reményünk, hogy visszahangot kellett minden igaz magyar ember szívében. Mert lehet-e valaki közölkéni, aki át nem érzi e szavak szívtető jelentőségét:

„Gondoljuk el, mit érez, mennyit szenved az az édesanya, akinek beteg a gyermeke és nincs orvoságravalója. Akinek éhes a kislánya és nem adhat neki

ételt. Akinek fázik a kislánya a lyukak lábléiben s úgy kell elküldenie hóban, sárban az iskolába. Ugye: még a gondolat is összeszorítja a szívünket.”

„Induljon meg hát újból az irgalmasság a lelkünkben. Akik résztvettek ennek a hét élt segítésnek áldást fakasztó munkájában, azok elmondhatják, hogy senki sem lett szegényebb közülük az adomány miatt.”

Igen. Induljon meg újból az irgalmasság a lelkünkben — ismételjük a főméltságú asszony szavait. Ne feledjük, hogy sohasem lesz szegényebb, aki ad. S ne feledkezünk meg azokról az elhagyott embertársainkról, akiket szomorú sorsuk arra ítél, hogy csak kapni tudjanak. Ők is adhatnak: a társadalom és a nemzet nyugalmát. De előbb mi hallgassuk meg a főméltságú asszony meleg szívének szövegét...

Megalakult a Légóltalmi Liga

A falvak is résztvesznek a munkában

Mire hivatott a Légóltalmi Liga? A honvédség által nyújtott légvédelmet; a légóltalmot egészíti ki. A hatóság légóltalmot gondoskodik a közlegelő repülőgépek megfigyeléséről, riasztásáról, a közvilágítás elsötétítéséről és a különböző légóltalmi segélyosztások megszervezéséről. A hatóságok légóltalmi tevékenysége azonban nem terjed ki az egyénekre.

A Ligának tehát az lesz a feladata, hogy a lakosokat az őt fenyegető veszélyről, az őt védő hatósági és invédelmi rendszárbóljáról felvilágosítsa.

Köztársa, valamint az önévelmi be rendezéshez és tevékenységhez szakszerű támogatást nyújtson.

A Légóltalmi Liga szigorúan politikamentes társadalmi alakulat, amely hazánk lakosságának figyelmét a repülőgépekkel szembeni veszélyre egyenlőképpen fenyegető veszélyre hívja fel. A Liga ezenkívül minden lakóházaon belül támogatja azokat az övönintézkedéseket, amelyek a házak és lakói megvédése érdekében szükségesek és minden lakóházaon örséget szervez, amelynek tagjait biztoltói, gazdálkodói, egészségügyi- és műszaki kiképzésben részesíti. Végül a Liga sokirányú tevékenységét fejt ki a nyilvánosság oktatására.

Hogy a Liga munkáját elvégez-

hesse, a Légóltalmi Liga Budapestet magában foglaló budapesti főcsoportha és hét vidéki ligakerületre tagozódik. Minden ligakerület feladata, hogy területén

minden városban, minden faluban, de minden 50 lakosnál nagyobb településen is helyi ligacsoportot szervezzen.

Ligatag minden 14 éves és ennél idősebb magyar állampolgár lehet, a tagdíj évi 2 pengő, havonta 20 fillér. Ifjúsági tagok tagdíjukat ligamunkával róhatják le.

A Légóltalmi Liga alakuló közgyűlése december 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor folyt le a pesti Vigadóban. Az alakuló közgyűlésen megjelent vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó; a kormány tagjai közül Széll József belügyminiszter és Bornemisza Géza iparügyi miniszter.

Az alakuló közgyűlést vitéz Fábry Dániel dr. ezredes, Országos Légvédelmi parancsnok nyitotta meg, ismertette az alakuló közgyűlés célját, majd felkérte József királyi herceget, majd felkérte József királyi herceget az elnökség elvállalására. Ezután Petróczy ny. repülőszerecs az alapszabályokat ismertette. Ezután a Liga tisztségeit töltötték be, végül József királyi herceg beszéde zárta be a közgyűlést.

Napirenden a mezőgazdasági nyugdíj: tessék hozzászólni!

A mezőgazdasági öregségi biztosításról szóló törvénytervezet elkészült, sőt a mezőgazdasági érdekképviselet legújabbja — köztük a Falu-Gazdaszövetség — már közölte a földművelésügyi minisztériummal a javaslatra vonatkozó észrevételeit. Valószínű tehát, hogy a javaslat rövidesen az országgyűlés elé kerül.

A javaslat lényege

A javaslat szerint az öregségi biztosítás kiterjed mezőgazdasági idénymunkásokra, napszámosokra, éves és hónapos gazdasági családokra. Hatálya alá tartoznak 18 éves koruktól kezdve 65 éves korukig a mezőgazdasági munkások s ezenkívül azok a kisbirtokosok is, akiknek a földje 10 aranykorona kataszteri tisztajóvédelem alatt van. Csak maguk a munkavállalók tartoznak az öregségi biztosítás kötelezettsége alá, családtagok sem biztosításra nem kötelezettek, sem abból jogosultságot nem szerznek.

Szakkörök számítása szerint körülbelül 870 ezer főre rug azoknak a

mezőgazdasági munkásoknak száma, akik az öregségi biztosításban közvetlenül érdekelve lesznek. A családdal, az eltartottakkal együtt azonban több mint 2 millió főre terjed az érdekeltek száma.

A mezőgazdasági öregségi biztosításra kötelezetteknek legkevesebb 15 éven át heti 20 fillért kell befizetniük, egy évben legalább 15 héten keresztül. Természetesen ez az összeg nem elegendő anyagi fedezet ahhoz, hogy az előirányzott járulékokat kifizethessék, éppen ezért a munkaadók, földbirtokosok, a törvényhatóságok és az állam egyaránt hozzájárulnak a

biztosítási alap képzéséhez.

A földbirtokosok közül azoknak, akiknek a földje 100 aranykorona kataszteri tisztajóvédelem fölött van, földadójuk 10—15 százalékát kell az alap képzéséhez befizetniük. A törvényhatóságok összesen 800.000 pengővel járulnak évente a tartalékalap képzéséhez, az állam hozzájárulása pedig 3.700.000 pengő lesz. A számlások szerint az évi befizetések összege a járulékokból, a birtokosok, törvényhatóságok és az állam befizetéséből mintegy 19—20 millió pengőre rug.

A biztosított mezőgazdasági munkások 65 éves koruk betöltése után évente 120—200 pengő járadékot kapnak a befizetéseknek megfelelően. Hozzájárulók segélyben nem részesülnek, ellenben a biztosított elhalálozása esetén 30 pengő temetkezési segélyt kapnak a hátramaradtok.

A törvényjavaslat hatálybalépése után csak azok vehetők fel a biztosítandók sorába, akik 50 éves korukat még nem töltötték be. A számlások szerint körülbelül 47 ezerre tehető azoknak a száma, akik 15 év múltán járadék-jogosult korba lépnek.

Ez a törvénytervezet lényege.

Tessék gondosan átolvasni, átgondolni és állást foglalni vele szemben.

Azt szeretnénk tudni, hogy olvasóink általában helyeslik-e a javaslatban megnyilvánuló gondoskodást, elegendőnek vélik-e a tervezett gondoskodás anyagi mértékét; szerencsésnek tartják-e a javaslatnak azt az intézkedését, hogy a járadék — vagy ha úgy tetszik: nyugdíj — csak a hatvanötödik év betöltése után kerül

IGAZI ÖRÖM
Kitűnő hangu
HARMONIKA
kéthangsoros ... 12.— P
háromhangsoros 18.— P

ISKOLAHEGEDŐ
felhurova,
kittinő hangu ... 11.50 P
ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FÜVŐ-
HANGSZEREK stb.

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60

kifizetésre és így tovább.

A hozzászólók akkor járnak el a leghelyesebben, ha pontról-pontra végigmennék a javaslat egyes intézkedéseiben és ha valami véleményükkel nem egyezőt találnak, papírra vetik.

A hozzászólás ne legyen túlhoszu. Elég annyit, mint amennyit egy zárt levelezőlapon elfér. A hozzászólások beküldésének végső határideje:

folyó évi december hó 31-ike.

A hozzászóló természetesen közölje nevét, pontos címét (község, utolsó posta, megye) és életkorát is.

A hozzászólók között

jeles magyar írók munkáit

sorsoljuk ki. Rajta hát, tessék hozzászólni.

Almási Andrásné emlékirata...

Többször közöltünk már érdekes levélrészleteket s megindító verssorokat a Németországban dolgozó magyar földműves munkástestvéreink hozzáknak küldött üzeneteiből. De mindeidig férfiak voltak a levélírók s a versek szerzői. Most asszony kerest fel bennünket mesziről küldött levelével, amelyben verseibe szedi a megfigyeléseit.

Almási Andrásné Aperől, Hevesmegyéből került Németországba. Terjedelmes versét így címezi: *Emlékirat Németországból.*

Sok mindent leír benne az elindulástól kezdve. A tájat, a ménest, a borjuszereget. S az embereket is megrajzolja, a német gazdasági munkásokot.

Hogy vikses a szobájuk, ragyogó a butoruk és gyönyörű függöny az ablakukban. Azt mondja leveliről, hogy:

„Oly szagos nők vannak kalapja előlve,
Mintha az ember drogéria mellett menne.

Mindenkinek óra van zsebébe,
Még a gyerekek is gyönyörködnek benne.”

S hogy mennyi a kerékpár, az autó, a repülőgép! És hogy nincs koldus:

„Nem vándorolnak itt kampós bottal.
Egy embert láttunk egyszer, rámondták, hogy ungar.

Szívünk elszorult arra a szóra,
Intettünk, hogy Ungárba ilyen sok van.”

Eszébe jut Almásinének a nyomorgó hazája, ahol olyan kevés a

pénz és szükös a kereset. Így vizagtalódik:

„Mint rakott méh, úgy megyünk haza,
Csak már itt volna december hava.
Hiába van itt kincs és szép is minden,
Csak a testiünk van itt, a lelkünk nincsen.

Szívünk, eszünk otthon jár,
A napnak minden óráján.”

Hozza haza Almási Andrásné a magyarok Istene friss jó egészségben, hogy sok szépet mesélhessenek hozzátartozóiknak a messze utról, ahonnan a nap minden órájában hazagondoltak.

Falu-Gazdaszövetség

A szegedi háziipari tanfolyam kiállítása

A Falu-Gazdaszövetség szegedi háziipari és népművészeti tanfolyamának karácsonyi vásárral egybekötött kiállítását nagy sikerrel és előkelő közönség jelenlétében nyitotta meg december 5-én Glatzfelder Gyula megválasztott. A megnyitót ímejegesen megjelent Pálffy György dr. kulturálisnok, Somssich János prépost, Imecs György dr. főispán felesége, Pálffy József dr. polgármester neje, vitéz Sirogyi Kálmánné, Csikós Nagy Józsefné, a Névdő Egyesület elnöke, Winkler Elemér, Weibny Vince háziipari felügyelő, Széke Gyuláné, Nyáry Aranka nagybirtokos, Székely Andor báró, dr. Tóth Mihályné és még nagyon sokan. Szeved város előkelőségei közül, Budapestre a Külföldiekkel Hivatalt Petri Viktor titkárral küldte ki a kiállítás megtekintésére, a Falu-Gazdaszövetséget pedig Kányó Terézika szakosztályvezető képviselte.

Az Ébötös-utcai iparostanoncsok disztermet zsúfolásig megtöltötte a közönség s a kiállított háromszáz magyar baba, izlées kivittelt macskák, elefántok, csacskák, színes posztókból készült kézi- és bevásárló táskák, festett vázák, dobozok, pamutvirágok és a többi ötletesebb-ötletesebb ajándéktárgyak olyan nagy tömegűt keletkeztek, hogy az eladásra szánt tárgyaknak több mint a fele már a megnyitást követően elkeltek. A Jókonyosú kiállítást rendező Szent Vince Szeretkegyesülethez már az első napon igen sok utárendelés érkezett.

A karácsonyi naptári csak az kaphatja meg, akinek az előfizetés rendben van
Tessék tehát beküldeni a hátralékos előfizetési díjat!

ANGORASZÖVETSÉG

A folyó évi november 26-ika és december 2-ika között Budapesten megtartott nemzetközi *Baromfi- és kislátat-kilátás* összesen 83 darab angora szerepelt és az anyag legnagyobb részét Szövetségünk tagjai szolgáltatták. Valamennyien a legszebb sikertel szerepeltek a kiállításon s a bírálóbizottság döntése alapján a következők nyertek díjazásokat: I., II., III. díj: *Baross Lajosné, Benke és Szarka, Felsőléti Uradalom, Hóbel Vilmos, Konoróth Jenő, Piesenberger Józsefné, Rednik Mária, Szabóváry István, Szarka József és Winkler Odón.*

A kiállítással kapcsolatban november 28-án, délelőtt 10 órakor tartották meg a váci előkészítő kongresszus folyamánként az *Országos Kisállattenyésztők Kongresszusát*. Gróf Teleki Józsefné megnyitja után vitéz Ottó Ernő gazdasági felügyelő előlétele alatt folyt le az ülés. Winkler János gazdasági tanácsos, a BOE igazgatója, ismertette a váci előkészítő kongresszus baromfitenyésztési, házinyultenyésztési, galamb- és kanári tenyésztési csoportjainak határozati javaslatait. Ezt követően három szakelőadás volt, majd különböző egyesületi kiállítások és szakemberek hozzászólása következett a kisállattenyésztői központ megszervezésével kapcsolatban. Végül is a kongresszus kimondta határozatát, mely szerint a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* létrehozása házinultenyésztési és galambtenyésztési osztályát, amelyhez lehetővé teszi az éleltekkel csatlakozást akként, hogy egyidejűleg megszervezi a különböző csoportok szaktanácsadó szervét is. Az angoraállatokkal kapcsolatban bejelentette az elnök, hogy a közel jövőben várható egy termelő, értékesítő és feldolgozó központnak az Angoraszövetség által, a hivatalos körökkel való teljes egyvetérségen történő megszervezése.

Meghívó

A Magyar Angoraszövetség Nyultenyésztők Országos Szövetségének, Budapestben, a Falu-Gazdasági és Állattenyésztési nagytermében (V. Báhory-u. 24.), 1937. évi december 10-án, kedden délután 6 órakor

tartandó rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
  2. Tisztségviselői beszámoló és jegyzőkönyv felkérés.
  3. Pénztáros választás.
  4. Ellenőr választása.
  5. Jelentés a Szövetség működéséről.
  6. A zárszámadásokra vonatkozó számvizsgáló bizottsági jelentés jóváhagyása.
  7. A költségvetés jóváhagyása.
  8. A szövetségi tagok nyolc nappal a közgyűlés előtt benyújtott indítványainak tárgyalása.
  9. Elnöki zárszó.
- Budapest, 1937. december hó 12-én.
Gróf Semsey Andorné s. k., ügyv. elnök.

A vagyonváltás-földet az új tulajdonos nevére írják

Az elmúlt évek során igen sok nehézség akadályozta, hogy a *vagyonváltás-földet az új tulajdonos nevére írják*. Az igazságügyi miniszter a napokban rendeletet adott ki a vagyonváltás-földből juttatott ingatlan tulajdonjogának tekkönyvi bekezelésére és ellenértékének jelzőjogi biztosítására tárgyában, amely rendelet lehetővé teszi azoknak a nehézségeknek a megszüntetését, amelyek a *vagyonváltás-földbe* részesített személyek tulajdonjogának tekkönyvi bejegyzését hosszú időn át gátolták.

SZÖLŐLÉTVÁNYAIM!

boraim óvdelell és éremmel kitüntettek. Telepitem államilag engedélyezettek, amelyeken száztíz ótványt termelnek, készítenek a legnagyobb, ezért csak filléres áron kerülnek eladásra ötványaim. Nem vagyok kereskedő, sem egyesület, én ötványtermelő vagyok, aki képes arra, hogy fajtisádságról felelősséget vállaljon anyagilag. A filléres árról meg lehet szózni nagy képes szakleírásokkal *telj. dr. jeyesdelell*, amelyet ingyen keltődök.

KIS BERTALAN; telepi: **ABASÁR, MÁTRAFÉRED, VISONTA;** központi lakás és iroda: **ABASÁR, 338.**

Az új szeszivörvény tervezete

A magyar mezőgazdaság régen várja az új szeszivörvényt, abban a reményben, hogy

az új törvény a szeszivörvény terén a kártel javára és a mezőgazdaság rovására fennálló aránytalanságot megszünteti.

A helyzet jelenleg ugyanis az, hogy az évenkénti 360 ezer hektoliternyi szesz egyharmadát — 120 ezer hektoliter — a kártelbe tömörült nyolc ipari szeszivörvény állítja elő, míg a közel 500 mezőgazdasági szeszivörvény a többi 240 ezer hektoliter feldolgozásán. A mezőgazdaság arra számított, hogy az ipari szeszivörvény részére engedélyezett mennyiség fokozatos csökkentése révén az évek

során

a szeszivörvény teljesen a gazdaság, illetve a mezőgazdasági szeszivörvény kezére kerül

és ezzel végkép megszűnik az a helyzet, hogy a gazda által elköttyvetélni kényszerült nyersanyag feldolgozásából egy kártel erősítse a maga gazdasági hatalmát.

Az új szeszivörvény tervezete, sajnos, nem változtat az eddigi állapotokon, mindössze 12.000 hl szesz kivételre való kivételének megengedését tervezi. Lehet és reméljük azonban, a tervezetet legközelebb megvitatott érdekképviseletnek sikerül a multban mellőzött agrárérdekek figyelembevételét kiharcolni...

Nagyszerű munkát végez a Hangya!

Agrárújságírók látogatása a szövetségi telepen

A Magyar Agrár Újságírók és Írók Országos Egyesületének harmincfő csoportja december hó 2-án, *Baross* Endre dr. országgyűlési képviselő, elnök vezetésével látogatást tett a *Hangya-Szövetkezet* központjában, a *Ceglédi-ut* tárházban, az *albertfalvi ipartelep*re és a *budafoki pincészet*ben. A Szövetkezeti Múzeumban *Wimscher Frigyes* vezérigazgató ismertette a Hangya szervezését és kimutatta, hogy a 630.000 taggal bíró szövetségi szervezet nem felülről létesített intézmény, hanem — a családtagokat is számbavevő — a magyarság legszélesebb rétegének szervezése révén állt elő. 1935 januárjától a Hangya megkezdte az addig igen kezdetlegesen történő mezőgazdasági értékesítési szövetkezeti formában való megszervezését is és ennek a révén a kisembereknek módjukban áll terményeikért a termelési költségeket elérni. Ismertette azután azokat az előnyöket, amelyek a paprikaértékesítési megszervezése folytán előálltak. A paprikakiváltásról az első évek 15 vagonos átlagáról 220 vagonra sikerült felemelni és a termelők is tisztességes árat kap. Azzal az elvvel, hogy ezt a fogyasztó fizeti meg, azt a megállapítást állította szembe, hogy senkinek sincs joga a termelőtől olyan áron követelni cikkeiket, amely ár még a termelési költségeket sem fedezi. A szövetkezeti mozgalom célja megerősíteni a népet és minden faluban megépíteni a szövetkezeti házat, amelyben minden

olyan intézmény helyet kap, amely nem áldoztat kíván a néptől, hanem adni akar a falu népének: *önállóságot és jobb életmódot.*

A rendkívül érdekes előadást a társaság nevében *Baross* Endre dr. elnök köszönte meg, hangsúlyozva, hogy az agrárújságírók szívvel-lelkel támogatják a szociális missziót betöltő szövetkezeti mozgalmat.

Az újságírók csoportja ezután autóbusszal a *Ceglédi-ut* szövetkezeti tárházba ment, ahol a szövetkezetek áruellátásának hatalmas munkáját tekintette meg. Ezután az *albertfalvi* Hangya Ipar Rt. telephelyének meglatogatására került sor. Itt *Steingymer* Pál dr. igazgató és a mérnök kalauzolták a vendégeket a 350 munkást foglalkoztató vegyészeti cikkeket, konzerveket, papiracskókat, seprő- és kőfeáru, ládákat, stb. gyártó telepen. A *Hangya* megvásárolta a teleppel szemben, a *Duna* partján elterülő 26.000 négyzetméteres területet és ide fogja áthelyezni a *Ceglédi-ut* tárházakat.

A tanulásos és érdekes kirándulást a *budafoki* pincészet megtekintése fejezte be. Itt *Király* Elemér, a pincészet vezetője, mutatta be a közel félszáz ezer hektoliter bor befogadására alkalmas, másfél kilométer hosszú pince érdekességeit. Megtekintették még az újságírók a pince feletti területen épülő, nagyon lakályos, egészséges munkásházákat is, amelyekből évente négyet építenek a 6000 négyzetméteres területen.

ÉRTÉKESÍTÉS:

Vöröshagyma

A hagymakivált ellenőrzésére alakult Bizottság december hó 3-án ülést tartott. Az *Ellenőrző* Bizottság a jelenlegi mázsánként *P. 12.40.-os* minimális termelői ár változatlan fennmaradását egyhangúan elhatározta. A Bizottság ugyanezen az ülésen tudomásul vette a hagymakiválti lebonyolításával megbízott szerv azon bejelentését, mely szerint mindazon hagymatöredék után, melyeket mázsánként *P. 4.50* alatt vásárolt, *P. 4.50-ig* árkiegészítést ad. Az árkiegészítés kifizetésére még e hónapban sor kerül.

Baromfi

Az *Országos Ármegállapító Bizottság* december 1-én tartott ülésén a következő minimális termelői bevásárlási árakat állapította meg: *elő csirke 90, elő tyúk 90, elő hízott kacsa 100, elő hízott liba 100, elő pulyka 100, elő gröngyös 100, elő 160 fillér kg-ként.*

Szabolcs, Szatmár, Zemplén és Hajdu vármegyék területére a következő minimális árak vannak érvényben: *elő csirke 83, elő tyúk 83, elő hízott kacsa 93, elő hízott liba 93, elő pulyka 93, elő gröngyös 98, elő 153 fillér kg-ként.*

Ez a minimális ár azt jelenti, hogy ennél alacsonyabb áron sem exportör, sem

bevásárlója a termelőtől nem vásárolhat. Amennyiben az exportör, vagy bevásárlója ezt az árat nem fizeti meg, úgy a termelői tegyen jelentést írásban a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatalnak (Budapest, V., Rudolf-rakpart 6.).

Egyben közöljük, hogy a *Hangya* Szövetkezet összes vidéki fiókjait a fent közölt árakat mindenkor és minden mennyiségre megfizetik.

15 millió pengő veszteség a mai buzaeladási rendszer mellett

December 2-án tartotta ülését az *OMGE* mezőgazdasági szakosztálya. Az ülésen *Szilgy* Márton országgyűlési képviselő tartott előadást „A buza minőség értékesítése” címmel és javasolja az állam tulajdonát képező *Molinum-malmok*nak tárházakká való átalakítását és ezeknek a földmívelésügyi minisztérium fennhatósága alá való helyezését. Az előadást követő vitában *Reményi-Schneller* Lajos valótlanul állította, hogy a tárházak sűrűn gőntek a kérdés megoldásán, mert évente tizenöt millió pengőt veszít az ország és a gazdátársadalom azért, mert minőségi osztályozás nélkül adja el buzáját a külföldnek.

Mezőgazdasági gépkészítő tanfolyamok

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a debreceni kir. Fa- és Fémipari Szakiskolával együttesen 1938 február 14-iki kezdettel mezőgazdasági gépkészítő tanfolyamot rendez. A hallgatók felvétele a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalának (Debrecen, Hunyadi-u. 5.) szóbeli, vagy írásbeli jelentkezés alapján történik. — Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* január 3-iki kezdettel Budapesten rendez mezőgazdasági gépkészítő tanfolyamot. Jelentkezés az OMGE titkári hivatalában (IX., Köztelék-u. 8.).

Magkivitelünk fejlődése

A magyar magkivitel egész mennyisége 1932-ben csak 107 ezer métermázsá volt, 10 millió pengő értékben. 1936-ban már több mint 260 ezer mázsát exportáltunk, csaknem 15 millió pengőért, az idén pedig az év első tíz hónapja alatt kivittünk az országból 321 ezer métermázsá különféle magféléket, 15.1 millió pengőért. Magkivitelünk legnagyobb része lőhere- és lucernamag.

Szőlővesztők igénylése

A földmívelésügyi minisztérium most adta ki az állami szőlőtelepeken az 1937. évben termelt és az 1938. év tavaszán eladásra kerülő szőlővesszők és szőlőtörvények áráról, valamint az eladás feltételeiről szóló hirdetményét. Az amerikai fajtájú szőlővesszők kiutalása iránt a vételajánlatok a földmívelésügyi minisztérium szőlészeti és borszási 1/2. ügyosztályához címezve, a szőlőtörvények és a hazai fajtájú borszőlővesszők kiutalása iránti vételajánlatok pedig az *erő és tarculi szőlészeti és borszási szakbolt*hoz címezve legkésőbb 1938. január 31-ig nyújthatók be. E készleteken kívül rendelkezésre állnak még az *állami Mathias János szőlőtelepen* (Katonatelep) különböző fajtájú európai sima és gyökeres szőlővesszők. E szőlővesszőket a nevezett szőlőtelep hozza forgalomba és az ezekre vonatkozó vételajánlatok közvetlenül e telephöz nyújthatók be.

Visszásságok a legkisebb burgonya-ár körül

Mint ismeretes, a földmívelésügyi miniszter megállapította az *étekeszt burgonya* termelői legkisebb árát. Ezzel kapcsolatban a legközelebbi visszasságok fordulnak elő, miért is a *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara* (Miskolc) a burgonyatermelő gazdáknak a következőket hozza tudomására:

A burgonya legkisebb termelői ára vonatkozó rindelet megszerzése nemcsak a kereskedők, hanem bárki részéről kihágást képez. A fennálló rindelet előírják, hogy

mázsánként 1 pengő díj lefizetésére van kötelezve a kereskedő, mely összeget csak akkor kapja vissza, ha kétségtelenül beigazolást nyer legalább a legkisebb termelői ár kifizetésére.

Minthogy ezeket a díjakat és azok visszatulását a M. Kir. Növénytermelési Hivatal kezeli, leghelyesebb minden olyan esetet, amikor a kereskedők nem fizették meg legalább a legkisebb termelői árát, a M. Kir. Növénytermelési Hivatalnak (Budapest, V., Földmívelésügyi Minisztérium, Kossuth Lajos-ter 11.) bejelenteni, amely hivatal az esetet kivizsgálja, indokolt esetben a kereskedői díj visszatulását megtaradja, egyben pedig a kihágási eljárást is megindítja.

PAPRIKA

kilója: Csipősségmentes 4.30, csomog 4. édes 3.60, fűlédes 2.90, rózsá 2.20, erős 1.20 pengő. • Szállítást rendelő fizeti, szállítja utánvéttel: **Kozma János, Bácsa, Pestmegye**

KIS VASÁRNAP

Arató vers

Bölcsődal

Atudaj csendesen,
Atudaj gyermekem,
Átmodj sok szépét,
Tündérszép meséket:
Csicsiske kedvesem...

Aranytornny várba
Várjon királylányka,
Játsszogság el véle
Álmoid egébe:
Csicsiske csesem...

Szálljál anyjalszárnyon,
Szines szitórúdványon,
Édesanyád véled,
Vigádsza kis lépted:
Csicsiske kedvesem...

MISKÁ FERENC

Fejtörő

Melyik az az idegen szó, amelyet — különösen telefonálás közben — sürűn használnak a felnőttek, s amelyet két magyar szóra lehet széthontani? Mindkét szó állatot jelent; az egyik a vízben uszálk, a másik nélkül el sem képzelhetitek igazi huzárt?

(MNH)

KISCI MESE

Büntetés a buzamezőn

Nyar volt. A Földanya boldogan tartotta áldott tenyerén a kenyérvirágok lengő erdejét. Amerre szem ellátott, emberek hajladoztak s a kaszacségek muzsikájára ropozott, dől a buzakalász. Arattak.

Minden ember a földnek hajolt s nem látta senki, hogy a délibáb arany fodrából kilépett Valaki. Valaki, akinek arca fénylő volt, mint a Nap, akinek fehér homloka körül a termékenység koronája ragyogott. Pedig, ha csak egy pillantást küldtek volna az ég felé, láthatták volna, hogy a fénylő arcu Ember átádsra emelte kezét a buzamező fölé...

Azután megkerülte a gémeskutat az Ember és megindult a barázdák szelén az aratók felé. Szemben öröm, arcán mosoly tündükkölt. Ő volt. A Szeretet Fia: Jézus.

Megállott egy asszony előtt. Az asszony éppen csizmáját dörgölte. Földnek volt hajolva és csatalkolta róla a sarat. Mellette cserépedény. Úgy tesztek, ebédet hozott valamelyik aratóknak. Vagy ki tudja, tán többek.

Jézus csendben nézte, nézte mit csinál az asszony, azután szeliden megszólt. Hangja inkább szomorú volt, mint feddő: — Vétkezel asszony.

Az asszony felnézett. Pillantása bosszus volt.

De Jézus folytatta: — Vétkezel asszony. Vétkezel, hogy buzakalással dörgölsz meg a csizmát. Eledelelű teremtetted az én Átyám a buzát, nem pedig azért, hogy Te a sáros csizmádd töröld bele.

— Patakon jöttem át — feleltem vissza az asszony — sáros lett a csizmám. És különben is, azzal törülöm, amivel akarom. Az onyemből nem parancsol senki.

— Nem-e? — mondata Jézus. — Nagyon elbiztat magad. Hátha árvis, sáska vagy aszly megrottotta volna földed gazdagságát? Vendég vagy itt csak Te és bérli a földön, mert az Anyaföld a drága mag s az Anyaföld az én Átyám kertje.

Az asszony csak nézett dacosan és merőn. Aztán így szólt:

— Biró vagy tán Te ember, hogy így felelősségre vonsz engem?

— Igen — válaszolt Jézus — ha én nem jöttem volna a világra, most senki sem kárhoztaná a gonoszokat... És ezzel lehajolt az Ur a buza tövéig — mert ezeknek előtte tövőtől hegyéig kalász volt a buza — s kezét végighúnta a kaláson. Végig, majdnem végig, csak a hegye táján állt meg a büntető keze oh — Istennek igaz ítélete! — valamennyi buza megcsupaszosodott, csak a végén virágozott egy bakarszonyi kalász...
Mire az asszony észbe vette mi tör-

tént, már nem volt az Ur sehol, csak a bosszus egek efekekült szája ásitott a világra.

Azóta bakarszonyi a buzakalász, azóta még többet kellett dolgozni az embernek,

hogy még inkább beteljen rajta a Teremtés ítélete, hogy:

— Arcod veritékével keresed a kenyéret, míg vissza nem térsz a földbe.

SZÁMADÓ ERŐ

A FALUSI OTTHON

Karácsonyi előkészületek

A karácsonyi családi ünneppé csak az asszony szerető keze teheti. Hetekkel előbb gondol már arra, hogy a Szentestén mindenkinek meglegyen az öröme, mindenkinek teljesüljön valami szívbeli óhaja a karácsonyfa alatt. A hasznos és örömet hozó ajándékoknak ki kell ilyenkor egészíteniük egymást s ne feledkezzünk meg arról, hogy a gyermekeknek a meleg ruha, cipő mellett játékra is szükségük van. Éppen elég gond, komoly probléma vár rájuk az életben, ha megnőnek, ne tagadjuk meg hát tőlük azokat a lehetőségeket, amely őket a mese, a képzellet világába viszi. Nem fontos az, hogy az ajándék drága, finom és szép legyen, hanem hogy a gyermek tényleg örömet találjon benne. Ha habára vágyik, ne adjunk neki könyvet, s ha huzarszácskót szeretne, ne vegyünk kuligjátékot helyette. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a gyermeknek minden kívánságát, vagy éppen szeszélyét teljesíteni kell, de ha eszébe jut, hogy meg akarja adni, amire lelke mélyén vágyik, ezzel csak dacot, élkeseredést váltunk ki belőle. Úgyes asszony azt a huzarszácskót, babát otthon is elkészíti, megvárja, felöltözteti. A kislánynak kétszeresen nagy lesz az öröme, ha a rongybabát Piroskának, Hófehérkének vagy Hamupipókének öltöztetjük fel, a fiu pedig, ha János vitézzel, vagy a Boldog királyfival ajándékozzuk meg.

Korán szoktassuk rá a gyermekeket, hogy ne csak várjanak ajándékot a Jézuskától, hanem ők maguk is örömet okozzanak másoknak. A nagyobb gyermekek mindig készítsenek valamit szüleiknek, akármilyen csekélyeséget, a fontos csak az, hogy örömet akarnak okozni vele. Korán oltsuk be lelkükbe azt is, hogy a szegényeken, elhagyottakon segíteni kell s milyen nemes, főlemelő érzés, ha valamivel megajándékozzák azt a szegény gyermeket, akinek a karácsonyfájára senki sem gondol. Ilyen alkalmakkor lehet az igazi vallásosság magját a gyermek lelkében elvetni, ha megmagyarázzuk neki, hogy nemcsak szüleinek, hanem a Gondviselésnek is hálaival tartozik s kötelessége felkarolni azokat, akiknek kevesebb, vagy semmi sem jutott. Az így nevelt gyermek sohasem lesz öntelt, könyörtelen s mindig örömet fogja találni abban, hogy másokon segíteni tud.

Kánya Terézia

Gazdatudnivalók

Jobban etessük ősszel tyukjainkat!

Ősszel etessük kissé erősebben tyukjainkat és jéréncüket. Jéréncük közül a korábbi keltetésűek ekkor már tojni kezdenek és ha most jobban takarmányozzuk, sokkal erőteljesebben fognak tojni az ősszel és télen. Mult évben kelt tyukjaink pedig a jobb étetéssel könnyebben és gyorsabban esnek át a vedlésen s hamarabb kezdik el az őszi tojásrakást. Ne felejtjük el, hogy az őszi és téli tojások adhatók el legdrágábban. Jéréncük tojásait figyeljük meg s azokat, melyek apró és színtelen tojásokat tojnak, adjuk el levágásra.

A Jégvermet megtöltés

A Jégvermet még a szigorú tél napok előtt alaposan ki kell tisztítani és fenekére rőzsét rakni. Ez jobb, mint a szalma, mert a szalma könnyen korhadásnak indul s az így előálló meleg olaszítja a jég alatt. A verem megtöltését akként végezzük, hogy a jeget apróra

Ünnepi édességek

Szaloncukorka. Igen erős kávét főzünk, hagyjuk kihűlni, aztán tegyünk egy tálba fél kiló tört és átszitált cukrot, öntsünk rá a kávéből annyit, amennyit a cukor felvesz, habverővel gyorsan tegyük a tűzre és folytonos keverés mellett hagyjuk addig főni, míg a következő próbát kiállja: egy pohár hideg vízből néhány cseppet öntsünk a cukorra, ha ezek gölyöcskét képeznek, akkor az egészet gyorsan egy kölapra öntjük. Az anyagot erős tűvelgel dörzsöljük, azután töröljük, míg csak az üvegtől elválk, akkor kockákra vágjuk és addig hagyjuk a kövön, míg megszárad. A cukorkát egyenként, téher sejjempapírra gyöngyösként és csak azután tegyük rá színes burkolatot.

Csokoládélevelek. Negyed kilogramm mandulát, vagy két finomra megtörünk s 3 szelet csokoládét megtörünk, majd átszitálunk, hogy darabos ne legyen. Három tojás fehérjét verjük kemény habbá, keverjük bele a mandulát és csokoládét, aztán rakjunk ki egy tepsi ósválva, leenjünk rá a masszát vékonyan és mérsékelt meleg kemencében hagyjuk megsűlni. Ha kivittük, vágjuk hosszú szeletekre, rakjuk fel a nyújtófára, rányomkodva, hogy ivalaku legyen s úgy hagyjuk kihűlni.

Vaníliás koszoru. Fél kilogramm finomra tört vaníliás cukrot ugyanannyi liszttel, írósválva és annyi tojássárgájával, amennyit kíván, elődörzsölünk. Ha a létsza összeállt, fánkszuróval kiszurjuk, ennek közepét ismét egy kisebb fánkszuróval, úgy hogy koszaralaku legyen. Tört mandulával meghintve tepsiében szép pirosra sütjük.

Aranyszabályok

Rakjunk el zöldséget és gyümölcsöt télire. Táplálkozásunk így változatos, izletes és főleg egészséges lesz. Kévéssék ezt a tanácsot a háziasszonyok és anyák!

A családban mindenkinek legyen külön ivóphara. A kutyveder nem ivásra való!

Hetenként legalább egyszer meleg szappanos vízben fürdjünk. Ez védekezés a betegségek ellen. Olcsóbb, mint az orvossg, ha megbetegszünk.

Szobánkat naponta alaposan takarítsuk ki. A sötét sarkokban ne maradjon szemét. Ez a betegségek melegágya!

Irtsuk a legyet, mert a betegséget terjeszti. A légy veszedelem!

Belső felületét csakhamar bevonja a penész. Ha az ilyen hordóba — kellő tisztogatás nélkül — bort töltünk, a borkar már rövid idő után is kellemetlen penészezés lesz és fogyasztásra alkalmatlanná válik. Ha a hordó falának nemcsak felületén terjedt el a penész, hanem a hordó falának belsejébe is beszivárgott, akkor a bor már dohos lesz. Az ilyen esetben a bort mielőbb ki kell engedni a beteg hordóból, ismételtlen fejtteni, kénezni, szürni, deríteni, a hordót pedig ki-íreklés után előbb hideg vízzel és kefével alaposan kisuroljuk; a hideg vízzel való alapos megtisztítás után következnek a hordó kigőzölése és kiforrázása.

A pézsmapocok terjedése

Egy cseh gazdaság 30 évvel ezelőtt pézsmapocokokat importált Amerikából, hogy prémtermelés érdekében szaporítsa őket. Csehországban elszaporodott és azóta már a Duna mentén hozták is eljuttot. Patkányra emlékeztető, rászáso, melynek háta gesztenyebarna, torka fehér. Nappal vízmentl üregekben él, éjjel vízi növényekből, arról halakból, halikrából álló táplálékát keresi. Nagyon szapora; évente négyszer kölykezik úgy, hogy egy év alatt egy nőstény 24—30 ivadékot hoz a világra. Kártétele részben abban áll, hogy a vízmentl töltéseket össze-vissza turja, ássa s így ezeknek ellenálló képességét veszélyezteti.

Övjuk a szalastakarmányt!

Gondoskodjunk arról, hogy a szérűkertünkben levő szalastakarmányainkból a tél folyamán semmi se legyen veszendőbe. Egymástól 1—2 méternyire szalmaköttelével vagy egyéb módon kössük le a vigyázunk arra, hogy a legelőre kijáró állatok a kazlak oldalait le ne dörzsöljék. A kazlakvágókat tartask élesen, mert különben kazalaink mindig rendetlenek lesznek s ezáltal sok takarmányt megy veszendőbe.

Csigák irtása a pinében

A csigákat a pinében úgy lehet irtani, ha padlójára frissen porrá őrölt, meszet vagy finomra tört marhasót szórunk fel, 1 négyzetméter területre 1 liternyi számitvá. Jó csalogató a sőr is; ha cseszékben sört tesszük a padlóra, a csigák a sörszagra odamásznak, a sörbe belehullanak és elpusztulnak. Az anolók és németek mesterségesen békákat telepítenek a pinékbe, mert a békák a csigák, pinébogarak irtására nagy szögálatot tehetnek. Hiszen a mézelen csigák a pinében a burgonya, káposztafélék, sárgarépa, továbbá gyümölcs megrágásával sok kellemetlenséget okoznak. Borin-csékben az úvegek címkéit is lerázzák, ha azokat lisztcsirizsel ragasztották fel.

Téli teendők a méhesben

A méhesben a téljés téli nyugalmat és esendek kell biztosítani. A harkályok és cinegék kártétele ellen célszerű a kaptárt dróthálóval körülvenni. Hófúvások idején ügyelni kell, hogy a kijáró nyílások el ne tömődjenek, mert ez a család befűledését okozhatja. Erős északi szelek ellen szelűfogóval védjük a méhkasokat. Tegyük meg az előkészületeket a tavasz szaporítások biztosítására. Készítsünk kaptárakat és kereteket! A rösszokat javítsuk ki! Kezdjük meg a kiselejtett lépekőből a viasz kiolvasztását és mellepű való feldolgozását. Ha méheink alig hallható zümmögést hallatnak, akkor téli nyugalmuk zavartalan, ha azonban erősen és állandóan zugnak, akkor valami bajuk van. Ha vízhiány vagy levegőhiány a baj oka, akkor ne késünk ezt orvosolni.

Műtrágyázás tavaszánál

A nálunk leggyakrabban használt műtrágyát: a szuperfoszfátot helyes lesz ősszel már alászántani, mert így oldatba kerülése, jobban van biztosítva, másrészt mert tavasszal már nem szántunk s így a tápanyagok nem volna alkalom. A 40 százalékos kálltrágyát is feltétlenül ősszel vagy a télén kell kisorsolni a tavaszánál. A pátisút tudvalegőleg alászántani nem kell; ősszel és tavasszal, két-három részletben adott feltrágyázással adja általában a legjobb eredményt.

A bor penésze

A bor penésze legtöbbször onnan ered, hogy a bor penészes hordóba kerül. A rosszul gondozott és kellő időben be nem kenezett üres hordó

December hó

12 VASÁRNAP

Ottília, Gabriella

13 HÉTFŐ

Luca

14 KEDD

Nikáz p. Szilárd

15 SZERDA

Valér, Johanna

16 CSÜTÖRTÖK

Etelka, Albina

17 PÉNTEK

Lázár

18 SZOMBAT

Grácián, Angusz

Holdfényváltozás: Holdtölte 17-én.

Miklós-nap megünneplése

Hétfőn, december hatodikán, áhítatos szívvél, hódoló érzésekkel ünnepelte meg Budapest és az egész ország népe *Horthy* Miklós kormányzó nevenapját. A különböző felekezetek templomaiban istentiszteleteket tartottak, a közhivatalokban és sok magánintézménynél is hivatalosnemet tartottak, az országzászlóknál ünnepi tisztelgést rendeztek. A névnap előestéjén, 5-én, a Nemzeti Színházban, 6-án pedig az Operaházban volt díszelőadás, amelyen a Kormányzó családjal együtt résztvett. A díszelőadások közönsége tomboló lelkesedéssel ünnepelte a Kormányzót.

Szerdi Jusztinián a bányászok között. A bíboros hercegprímás december 5-én a bányászok vérszentjé, Szent Borbála tiszteletére a dórog bányásztornomban ünnepélyes főpapi szentmisét pontifikált, majd a Munkásotthon Egyesület közgyűlésén mondott beszédet. Ebben a beszédben az országzászerte tapasztalható tökéhiánnyal foglalkozott, s többek között a következőket jelentette ki: — *Hüába ad a látható vagyon földet, ha a láthatatlan ingó vagyonok nem adnak hozzá forgatókét...* A hercegprímás szavait hatalmas taps fogadta. Bár megértésre találta a mélyértelmű kijelentés a láthatatlan vagyonok urainál...

Szörnyű szárazság Argentínában. *San-Hugo Del Estero* argentinai tartományban az egy év óta tartó esőhiány következtében olyan fojtogató szárazság uralkodik, hogy *szomjúságot a gyomgyátról férfiak, nők, sőt egyenruhás vendüörök is megrohanják a vonatokat és kiisszák a mozdonyok vizét.* A chordobal központi vaspálya vezetősége a kormány kérésére ezentul vizet szállít hatalmas tartálykocsikban az aszálysújtott vidékekre.

Előadás a mezőgazdaság racionalizálásáról. Bár *Makomes* Béla földművelésügyi miniszterümi sajtóelőadó a *Magyar Racionalizációs Bizottság* által rendezett előadássorozat keretében a magyar mezőgazdaság racionalizálásáról tartott legutóbb előadást. A jeles közzgazdász hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a mezőgazdaság olyan cikkeket termeljen, amelyek megfelelő áron értékesíthetők és a termelés módjai is észszerűek, kifizetők legyenek. A nagyszerű előadást vita követte.

Halálos villamosgázolás. Halálos gázolás történt december elsején 6 óra tájban *Éispeszt*-n, a *Plac*-térben. Egy Budapest felé haladó 50-es jelzésű villamos elgázolta *Fekete* József 51 éves kisköcsköt, aki *Kispeszt*-n, a *Wesselényi*-úton 64. számú házában lakott. *Fekete* kerékpárral igyekezett keresztülhaladni a villamos mellett, azonban a villamos elütötte. Mire a mentők megérkeztek, *hechhah* sérüléseibe.

Bányásztornombot szenteltek Komlón. Belsősegesen szép ünnep volt december 4-én a komlói bányatelep mellett lévő *Komló* községben, ahol *Bornemiza* Géza iparügyi miniszter jelenlétében *Virág* Ferenc pécsi püspök fölszentelte a telep új római katolikus templomát. A szertartás után *Bornemiza* Géza miniszter, aki áldozatkészen sietett az építési akció támogatására, nagyhatású beszédet mondott az iparosképzés fontosságáról és jelentőségéről. Az ünnepséget a rádió is közvetítette.

Más ülte le helyette a büntetést. *Tóth* József porrogai gazdát becsületértéért nyolcnapra fogházra ítélték. A gazda megalkudott *Horváth* József csurgói kutasára, aki rendes napszámmért, egy pár cipőért és egy felsőkabátért *ülte Tóth József helyett a büntetést.* A csurgói kutasó egyháza már *ülte Tóth József* helyett 14 napot. Most a büntetés kitöltése után kiderült a dolog és mindketten a nagykanizsai törvényszék elé kerültek. *Tóth* Józsefet, mint felbújtót és bűnpártolórt nyolchavi, *Horváth* Józsefet pedig mint tettest háromhavi fogházra ítélték.

Tizenhat ember halálát okozta a lavina. Az északgörögországi hegyekben három nap óta szüntelenül havozott. *Cardiza* környékén óriási hótelegek zuhantak a völgybe s egy lavinaomlás tizenhat embert maga alá temetett. *Mind a tizenhatan életüket vesztették.*

Álmában tűzbeesett és súlyosan összegett egy gazda. Nagy Gyula zalkai (Zala-megye) szőlősgazda kiment pincéjébe, ahol boroztatni kezdett. A pincében nyitott tűz mellett elaludt és álmában beleesett a tűzbe. Reggel találták meg öszszeszeve, eszméletlenül. Életbenmaradásához kevés a remény.

Sulyos autózserencséltség az országúton. December 5-én délelőtti *Szenmártonkúta* határában egy személyautó a sikos úton megfarolt és óriási erővel nekisodródott egy fának. *Hirsch* Ferenc gépkocsivezetőnek a mellkasát zúzta össze a kormánykerék, sulyos sérüléseket szenvedett még az autó utasa, *Fleischmann* Salamon kereskedő is, akinek felesége és gyermekei is zúdosókat szenvedtek. A sérülteket kórházban ápolják.

Öt évre ítélték Torday Lászlót

A budapesti törvényszék december 3-án fejezte be annak a bűnpernek a tárgyalását, amelynek vádlottja *Torday* László, a minisztériumba beosztott gazdasági tanár volt. *Torday* — mint ismeretes — mintegy tíz esztendő óta, különféle agyafurt mód-szerekkel több, mint 160 ezer pengővel károsította meg a kincstárt.

A törvényszék ötévi fegyházbüntetésre és tízévi hivatalvesztésre ítélte a sulyosan megtévelyedett embert.

KŐBE KELLENE VÉSNI!...

Rombolni, forradalmasítani, a néplekek taplóján tüzes fáklával játszani sokkal könnyebb, mint építeni és a világválságszüllte bajokat, szenvedéseket gyogyítani vagy orvosolni.

Részlet *Majer* János ny. földművelésügyi miniszternek Erdősoknyán, Nagyatádi Szabó István színdarabjának avató-ünnepén elmondott beszédéből.

Sörkutat építettek Németországban. A németországi *Eifel-Bilburg* városka főterén most állították fel az első olyan kőzutat, amelyből vizet helyett sör folyik, — az ottlakók igaz bubánatára — csak vasárnapokon, mert hétközben ez a kut is olyan, mint a többi: csupán vizet ad. A különleges kut építésére és üzembe-lyezésére az adott alapot, hogy a városka népe százhusz esztendő óta foglalkozik sörfőzéssel és kistöltéssel, hogy ez a kut fogja a legékeszőbbben kifejezésre jutani a városkának a sörrel való szoros kapcsolatát. A példát *ülünk* is követ-hetjük, azonban azzal az eltéréssel, hogy sör helyett bort adna, persze azt sem egész heten, hanem — mondjuk — csak hétköznapokon, vasárnap pedig hudd folya belőle víz...

Szalonkai városa Kemál pasának ajándékozta szülőházát. A görög-török barátkozás érdekes ajándéko-zási aktuál nyert újabb megpecsételést. *Szalonkai*, amely valamikor török város volt és csak az 1912. évi balkán-embóru óta tartozik Görög-or-szág birtokállományához, *Kemál Atatürknek* ajándékozta azt a *szalonkai* házat, amelyben a mai török államfő született.

Halálra ítélték a szovjetrendőrség volt főnökét. *Jagodát*, a szovjet titkos rendőrség egykori mindenható főnökét a moszkvai legfőbb bíróság halálra ítélte. *Jagodát* májusban tartóztatták le és eleinte siklászással vádolták. A híres *Ljubljanika*-börtönből *Jagodát* ugyan-olyan kiváltságosan vetették alá, amily-ét 6 mag a letartóztatottak ezreinek alkalmazott. *Jagoda* végül is vallomást tett és vallomása alapján rendelték vis-zsa Moszkvába a *szovjet diplomácia* küld-tetésében levő 72 tagját. A vizsgál-szandent diplomáták közül igen sokan tisztában voltak azzal, milyen soren vár rájuk Moszkvában és nem voltak halan-dók hazatérni.

Kinült az Állatkert vizilova. Az Állat-kert lakóinak sorából elűnt *Bendi*, a köz-önség kedvence, a hatalmas viziló, az egykori Jónás utóda. Husz esztendővel ezelőtt vette meg párjával, *Aramny*-t, a budapesti Állatkert egy hamburgi áll-atkereskedőtől nyolcezer pengőért. Né-hány érvel ezelőt foggyókérgyulladást kapott, amelyet akkoriban kihevert. De most kiújult, sőt alsó állkapcsának mind-két oldalára áterjedt. A hatalmas állat sokat szenvedett, egy hónap óta majdnem semmit sem evett, mert a takarmányt megrágni nem tudta és amit chségében megrágás nélkül mégis lenyelt, becséjé-ben gyulladást okozott. Ez a gyulladás okozta végül. Állatorvosok felboncolták és a hatalmas állat áres gyomrában mindössze egy kétféleztet találtak.

Megjelent az „Attília” hetedik száma. *Ustmadia* Sándor szépirodalmi, társadalmi és zenei folyóiratának legújabb száma megjelent. Az izzó magyarságot áthatott folyóirat évi előfizetési díja 5 pengő. Felelős szerkesztő és kiadó *Ustmadia* Sándor. Komád.

Lezuhant és szörnyethalt egy diák. A pillésszítványl bányászulat egyik eme-letes házában csigafécsődjéről lezuhant *Prandhuber* Márton 11 éves tanuló és összezuhanott ragokká eszméletlenül terült el. A mentők a *Margit*-kórházba szállították, ahol a műtőasztalon meghalt.

Nem gazdaságos a sertés-és baromfi-fenyésztés a törvényesen védett Rákócshelyi baktériumölő

néklj. Kapható és megrendelhető csak IFJ. AULICZKY OTTÓ Budapest, VII, Dohány-utca 84. íla. 2

Árak: Demioniai Budapest 3 4 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 167 2120

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Január elsejétől Szent István bélyegek kerülnek forgalomba

A kereskedelemügyi miniszter január elsején *Szent István*-bélyegeket hoz forgalomba, a *Szent István*-emlékév tartamára való érvényességgel. A bélyegek első szériájunkra vonatkozó ábrázolásokkal és 1, 2, 4, 5, 6, 10, 16, 20, 25, 30, 32, 40, 50 és 70 fillér értékjelzéssel kerülnek a postahivatalokhoz. Az 1 és 10 filléres értékjelzésű bélyegeket *Astrik* apát alakja látható, amint *Szilveszter* pápától árvesszi a koronát. A 2 és 16 filléres bélyegeken *Szent István* király látható, előtte a székesfehérvári koronázó templom kis modellje. A 4 és 20 filléres bélyegek a *trónon ülő Szent István*-t, az 5 és 25 filléres bélyegek a *Szent Imrét* oktató *Szent Gellért* püspököt ábrázolják. A 6 és 30 filléres bélyegeken *Szűz Mária* látható a gyermek *Jézussal* karján, a *baltsarokban* a *szent koronát felajánló Szent István*-nal. A 32 és 50 filléres bélyegeken *Szent István* térképben látható. A 40 filléres bélyegen *Paltrona Hungarica* látható. A 70 filléres bélyegeken pedig a *Szent Korona*.

Különös baleset egy lakodalmon. A magyar ember, ha nagyon jól érzi magát, „kirugja a ház oldalát”. A lengyelországi *Jezow* faluban egy lakodalomban különös baleset történt: a vendégfi nygyteremben mulatozó násznép — ha nem is a ház oldalát rugta ki, de — a padlót szaktotta be. Vagy szárazabb a pincébe estek és könnyebb-súlyosab sérüléseket szenvedtek.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőszorú igazán olcsón *Reményi* országos hírl hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kéjzen díjmentes, 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Hat galíciai került hurokra valutasibólásért

A budapesti kir. ügyészség fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés miatt eljárás indított *Friedmann* Armin és társai ellen valutasibólásért, kötvénycsempészés és pengőkiállítás gyanúja miatt. Az egyidőben *Budapest*-n, *Nyiregháza*-n és *Kisvárdán* bevezetett nyomozás eredményeként a budapesti kir. ügyészség fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntetének gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte *Friedmann* Armin (Menache), zborói születésű, izraelita, foglalkozásánküli kereskedő, budapesti lakost; *Jakobovic* Lipót Lipe kisvárdai születésű, izraelita borügynök, kisvárdai lakost; *Moskovics* Henrik Chajem nagybereznai születésű, izraelita csomaghorodó ügynök, kisvárdai lakost; *Fleischmann* Dániel ungvári születésű izraelita cipőkereskedő, kisvárdai lakost; *Fleischmann* Lipót Lipe kisvárdai születésű, izraelita cipőüzleti alkalmazott, nyiregyházi lakost; *Glück* Herman Hersch Leib margittai születésű, izraelita foglalkozásánküli kereskedő, nyiregyházi lakosokat, mert *nevezettek* valutasibólás, pengő- és kötvénycsempészéssel alaposan gyanúsították.

A három millió pengő értékű pengő és idegen valutát eddig meg nem határozható összegben, elrejtve csempésztek ki külföldre — *Romániába*, *Szajába*, *Lengyelországba* és *Olaszországba* — ott lévő üzletheik közreműködésével.

Rövid történet

A REKLÁMHÖLGY

IRTA: FORGÁCS FERENC

Önagságával, a „reklámhölgyvel“ egy villamoson találkoztam. A Ferenciek-terén libbett föl hallatlanul csinos, szőke s nyulánk fiatalságával. Tekintetében ez a kérdés bujkált: — Nos, Uram? ... Hogy tetszem Önöknek? ... Feleljenek, mert várom a választ! ...

Pisze orra merészen ostromolta az eget. Kecés alakjához pompásan simul zöldszerű esőkabátja. Huncut mosollyal nézett az utcára, hol szaporán szemérgélt az eső, majd hirtelen ránk tekintett. Előbbi néma kérdése most választam. Csak úgy, mint ő, némán, a tekintetemmel:

— Kedves kisasszony, — ha szabad így nevezem — Maga határozottan elragadó jelenség. Különösen a vakmerően hivalgó fiatalsága tetszik nekem.

Talán a szerelmi vallomásig is eljutottunk volna így némán, szólanul, csak az összeviláoló szemekkel, ha a jegyvizsgáló meg nem zavarja ezt a nem mindennapi párbeszédet.

— Szabad a jegyeket? — csapott közénk a rekedt hang.

En felmutattam jegyemet. De a szőke vakmerőség hiába kutatta át háromszor is terjedelmes kizárókérdést, jegye sehogyan sem akart előkerülni.

— Borzasztó! ... — sóhajtozott kétségbeesetten. — Elvesztett a pénztárcám ... és benne volt pénzem, jegyem ...

— Bocsanat, kisasszony! — álltam fel udvariasan. — Ha megengedi, én szívesen kisegítem pillanatnyi zavarában ...

— De kérem! ... — csattant fel hangja — hogy képzeli ezt? ... Egy teljesen vadidegen ember segítségét fogadjam el? En nem vagyok olyan nő ... Különben is már megvan a jegyem.

S azzal máris lobogtatta, az Isten tudja honnan előkerült jegyet. Az utasok, különösen a férfiak, gunyos tekinteteinek pergőtüzebe kerültem. A helyzet kínos volt. A Keleti-pályaudvarnál sietve le is szálltam.

— Így legyen az ember udvarias, — dörmögtem. — De soha többé, senkivel ebben az életben! — határozottan el.

A szőke vakmerőség azonban tovább foglalkoztatta gondolataimat. Hiába, a tavasz érzetű hatását, ha zuhog az eső, akkor is ... A sziv a látvány közepette is dobog. S így történt meg velem az a csoda, hogy egyszerre csak felcsillanó szemmel megpillantottam Önagságát a Keleti-pályaudvar órája alatt.

Az eső akkor már alaposan zuhogott. Minden ember igyekezett fedél alá jutni. Csak a szőke kislány sétált rendületlen nyugalommal. Haja kicsit eszapotlan kandikált ki a zöld kalap alól.

— Bizonyára vár valakire, — gondoltam. — S azért sétál, hogy az illető könnyebben rátaláljon ... Azonban teljesen elázik. Ha legalább ernyője lenne ... De itt van a kezemen az enyém, csak fel kell ajánlani neki.

A gondolatot tett követte s a következő pillanatban már ott is álltam mellette, feje fölő tartva esernyőm védő sátorát.

— Ha megengedi? ... — rebegett. — Így teljesen elázik. Gyilkos pillantással mért végig, tetőtől-talpig.

— Már másodszer kellemetlenkedik. Hagyjon már végre békén. Nincs szükségem az esernyőjére, de magára sem.

Megsemmitülve álltam előtte. Az emberek arcán újból gunyos mosoly derült.

— Másodszer tett neveltségessé ez a kis szőke vadóc, — gondoltam bosszusan.

Ekkor egy ur lépett hozzám.

— Az Istenért, uram, mit csinál?!

— Semmi többet, mint udvariasan felajánlottam esernyőmet egy szemtelen kislánynak, — választottam nem éppen barátságosan.

— Ugyan kérem, — folytatta — hagyja békén ... Ne tegye tönkre a reklámot ...

— Miféle reklámot? — néztem rá csodálkozva.

— Értsen meg ... Ez a lány a legújabb amerikai célofán esőkabát reklámhölgye. Remélem, most már tudja, hogy mily nagy szolgálatot tett azzal a rozoga esernyőjével?! ... Hisz éppen azt akarjuk bemutatni, hogy aki célofán esőkabátot és kalapot horó, annak nem kell esernyő!

Ez a magyarázat némileg megnyugtatót. Percek alatt lehiggadtam. Az óra alatti esőmentes helyemről figyeltem az embereket, az arcokat, s hallgattam a szavakat és gyönyörködtem a szőke kislány kecses mozdulataiban.

— Szép kislány! — mondta egy elegáns ur.

— Sikkes az a zöld kabát és helyes az a kalap is ... — választott a veje levő hölgy.

S nekem, aki mindezeket hallottam, az volt az érzésem, hogy a szőke szemtelenség nemcsak a célofán esőkabátjának, de a tavasznak is nagy reklámot csinált. Sőt, — tovább megyek — számomra egyenesen a tavasz reklámhölgye volt

IGAZGYÖNGYÖK

Ne fejszével kergesd el a legyet barátod homlokáról. (Kínai közmondás.)

Az ember büszke arra, hogy megtalálta a puskaport, szolgálatába állította a villámot és repülni tud a levegőben, ahelyett, hogy mellét verve röstelkedne amiatt, hogy még ma is, akárcsak kőkorszakbeli őse, a békében megromtani, háboruban pedig elvenni törekszik embertársai életét ...

A katona uniformis nélkül rögtön elveszti népszerűségét a — nők előtt.

Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy szentekké lesznek, ha mindig — maguk felé hajlik a kezük ...

Egy híres főpap mondta: — En csak kettőtől félek: Isten-től és azoktól, akik nem félik Őt.

A lélek ereje

Az a föld szorult leginkább javításra, amelyik a legjobb termést hozta. Ezt magad is tudod s igyekszel ismét jókarba állítani. A jóssággal mindig adtál magadból, a gonoszsággal mindig szerezni akartál magadnak. S mégis a jóssággal gyarapszol, ha mélyen szántasz a lelkedben.

Mert sohasem kell magadat inkább féltened, mint a jószág gyakorlása után, hogy maradt-e még benned továbbra is elegendő, vagy már visszafelé kezdés fejlődni, mint az ugar, amelyet dudva és gaz burjános be, mert nem művelik.

Igyenkor arra gondolj, hogy az ugart nem hozhatod rendbe azzal, ha csak a dudvát és a gazt kaszálod le róla, a földet is mélyen fel kell szántani.

Ne feleld el, hogy legtöbbször nem az az erősséged, amit magad annak tartasz. Arról az világik ki legtöbbször, hogy csak hiú önzés, vagy szelidebb esetben önhittség.

Erőssé csak saját gyengeséged felismerése tehet. S felismeréskor, mélyen szánt magadban a lényed legmélyéig.

Mert tested kívánságai csak a lelked vehet erőt, lelked gyengeségét pedig csak a saját akaratod tereitől jó útra, másé seuké.

Méres János.

Találja ki!

Amint látjuk, a fenti órán a számok helyett egy-egy betű van. Állapítsuk meg, hogy a K betűből kiindulva a nagymutatónak hány perccel kell átugrania, hogy egy legendás híri magyar nevet megkaphassuk? A megfejtésnél elég a név beküldése.

A levelezőlapra irt válaszokat a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell küldeni *tíz napon belül*. Elkésve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a kitűzött kérdésre helyes választ küld; előfizetői táborunk tagja és előfizetési díj-hátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését az eredményét a jövő évi első számban tessük közzé!

A 47-ik számban között keresztrejtező helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. varr; 4. haza; 8. eke; 9. hál; 10. só; 11. bak; 13. ra; 14. Rákos; 16. hat; 17. rom; 19. bodor; 22. ér; 24. rög; 26. te; 27. kár; 29. vas; 30. ezer; 31. Imr. — Függőleges sorok: 2. akó; 3. rag; 5. ah; 6. zár; 7. alak; 11. bator; 12. korog; 15. sor; 18. bősé; 20. dől; 21. keme; 23. ráz; 25. ől; 26. tar; 28. re; 29. v. m.

A megfejtésben résztvevő negyven olvasónk; helyesen megfejtette huszonhét, hibásan tizenhárom.

Egyenként öt pengő jutalmat nyert: Csordás József (Kiskunfélegyháza), Kántor János (Komárom), Pajor Antal (Ósopod), Szabó Sándor (Széktúró). Ifj. Unatnyi István (Ipolytörcse). A jutalmakat rövidesen elküldjük.

Egy kis mosoly

Mátyás királyhoz sok külső országi tanulak iparkodtának. Eljött a többi között olyan is, ki országunkban az ékes-szólat akarta tanítani. Hogy ez magát a király előtt neveztesse tegye, azt ígérte, hogy ő akárminő csekély dolgot is hosszasan tudna szólni. Elfordulván tőle Mátyás, azt mondotta magyarral (mely nyelvet amaz nem értett):

— Még a csizmadában sem szeretem, ha kis tébra nagy eszmét varr.

Ezzel kiadott a hosszasan szóló tanítón, a tanító a tisztességről magyaráz az iskolában.

— Ha például én tartozom valakinek, a tisztesség egy kívánja, hogy azt megadjam, — fejezi be a magyarázatát. Majd a gyerekhez fordul:

— Megértettétek? — Igen, — zugják kórusban a gyerekek.

A tanító Mórickerka mutat: — No, akkor mond meg nekem, fiam, mi csinál a te papád, ha egy hitelezője azt írja neki, hogy fizessen? — Összetépi a levelet — feleli Mórickerka — és azt mondja: pukkadj meg!

NEM JO PÖRÖLNI A JÉGEN.

Bessenyei István rajza.

Kérdés: Mezőkőbe való kivándorlás engedélyezése végett hová kell fordulni? (14.09. sz. előzetes, Hegyeshalom). - Felelet: Forduljon a Magyar Kivándorlóbíró és Visszavándorlást Védő Irodához, Budapest, VIII., Flúmel-ut 4.

Kérdés: Tájé: a baromfiájtással szerencsés foglalkozni, hol kaphatnék a feltételeiről felvilágosítást? (Hú előzetes, F. J.). - Felelet: Irjon a Hungaria Központnak (Budapest, IX., Közkirátvány-utca 30-34.) vagy a lakóhelyéhez legközelebb levő Hungarozsövetkezettel lépjen érintkezésbe.

Kérdés: Mely napon toad a Földművelésügyi Minisztérium? (H. H. Meszáros). - Felelet: Az OFB einöket „Kegyelmes Ur” címzés illeti meg; általában hétfőn, szerdán és csütörtökön fogad délelőtt 11-12 között. Helyesen tessz, ha előre bejelenti jövelele napját.

Kérdés: Hol lakik Cs. J. S. S. S. B. M.? (V. F. Réde). - Felelet: Lakás-címek megadlapítására és közlésére nem vállalkozhatunk.

Kérdés: Hol bírósághoz fordulhatunk egy szindarabot? (K. M. Ába). - Felelet: Szindarabok megírására nincs kifejezett intézmény. Kérje meg a tanító, vagy a plébános urat, olvassa el a darabot, majd ök megmondják, hogy érdemes-e a darabot Budapestre felküldeni. Ha Budapestre, akár színházhoz, akár színpadhoz küldi a darabot előbbre végezt, az nem kerül pénzbe, de csak akkor olvassák el, ha lepegett példányt küld be.

Kérdés: J. K. a jelenlegi földmívelésügyi miniszter? Z. Zoltáregeszközlök az a címe? S. Menek-e főbbre Németer-utca munkások? (S. V. Medgyessy). - Felelet: J. Jelenleg Derávin Kálmán miniszternek a földmívelésügyi miniszter. 2. Ilyen címetek nem ajánlhatunk; ellenben a postán tessék megnevezni a budapesti telefonkönyvhöz mellékelni számonvevő, ott talál sok címet. 3. Valószínűleg nem, csak a földmívelésügyi miniszterterületben működő Gazdasági Munkaközvetítő Irodához fordulni (Budapest, Kossuth Lajos-ter 11. szám).

Kérdés: Milyen könyvből tanulhatom meg a német nyelvet? (B. J. Szmáros). - Felelet: Ajánljuk Schiller „1000 szó módszere” című vagy a Lingua-féle „Német nyelvkönyv”-et. A Schlidof 4 P. a Lingua 4.00 P. Beszerzését kiadhatja a fentiek utján az összes és 20 fillér nettó beklüése ellenében.

Kérdés: Rádió készítése milyen könyvből tanulhatom meg? (H. G. Szontvály). - Felelet: Molnár József, 378 ábrával ellátott „Rádiókészítés” című műve 4.00 P-be kerül. Az összes és 20 fillér nettó beklüése ellenében postára küldhető.

Kérdés: Hol és mennyire kapható az ösesterőrségi szőlőművelés? (H. F. J. Süli). - Felelet: A lecsók és egyedülálló szakkönyv Németh József „Az ács” című munkája. Nemzet nem kapható, új kiadását most készített; februárban fog valószínűleg megjelenni. Az árát még nem állapították meg.

Kérdés: 1. Szabad-e Magyarországon mezőgazdasági gépeket venni? 2. Szabad-e új területek kucoréppát termelni? (K. B. U.). - Felelet: 1. Mindenféle gépet szabad venni és használni Magyarországon. 2. Vagy, hogy a kormány, az a szegény földművelőkre való tekintettel, nem jó szemmel nézi az aratógépek használatát. Kivétel az, hogy a birtokok különleges esetektől (aratószárak, stb.) eltekintve, ne arassanak géppel, hanem részben aratómunkásokkal, így tekinthető, hogy az aratómunkások téli kenyérválójukat megkereshessék. Sok magyar gépgyár van (Kilhe, Hofherr, Schranz, Clayton és Schittlowitz, MÁV gépgyár, stb.); ezek mind gyártanak mezőgazdasági gépeket. 3. Cukorrépában feltermelésünk van; ezért a gyárak csak bizonyos mennyiségű vesznek. 4. B. mennyiség fel van osztva azok közt, a gazdák közt, kik már régebben is termeltek cukorrépát. Új termelő nem szokott kontingens kapni.

Kérdés: Mely könyvek foglalkoznak szőlőműveléssel és mit az áruk? (Oz. B. A.-né, Kunszentmárton). - Felelet: Pettenkoffer: Szőlőművelés (224 képpel) 5 pengő, Fend Károly: Szőlőművelés (68 képpel) 2 pengő. Az első bővebb, tehát abból többet tanulhat.

GABONATÖZSE

Készár. Buzsá tiszavideki 77 kg-os 20.05-20.55, 78 kg-os 20.35-20.85, 79 kg-os 20.60-21.05, 80 kg-os 20.75-21.15, felsőtiszavideki 77 kg-os 20.05-20.55, 78 kg-os 20.35-20.85, 79 kg-os 20.60-21.05, 80 kg-os 20.75-21.15, dunatiszaközi 77 kg-os 20.10-20.40, 78 kg-os 20.40-20.70, 79 kg-os 20.65-20.90, 80 kg-os 20.75-21.1, fejmegyei 77 kg-os 20.15-20.50, 78 kg-os 20.45-20.80, 79 kg-os 20.70-21, 80 kg-os 20.90-21.15, többi dunántúli 77 kg-os 20.10-20.40, 78 kg-os 20.40-20.70, 79 kg-os 20.65-20.90, 80 kg-os 20.75-21, rozsa postvidéki 18.75-18.85, egyéb 18.90-19.10, sörárpa kiváló 21-23, la 19.50-20.50, sörárpa 18.50-19, takarmányárpa la 16.50-17, IIa 15.40-16.75, az la 16.45-16.75, IIIa 16.30-16.40, tengeri tisztántúli állomásokról 11.70-11.80, egyéb állomásokról 11.05-11.20, finom bucsárpa 12.25-12.35, 8-as bucsárpa 14.30-14.80 pengő 100 kg-ként.

Határőrség. Rozs márciusra 19.87-19.89, májusra 19.80, tengeri májusra 12.71-12.72 pengő 100 kg-ként.

Maspica. (A Mauthner Ödön Mester-nél az Magyarokdolomni Rt. heti jelentése.) A maspicakon továbbra is csendes az üzlet. Lucerna és lóhera tovább gyengült, bihorehő tartott. Szőlőszőlőkönként néhányszor köcs tartott árak mellett. Tökmag lanya. Borosk közli csak az Expressben van üzlet, míg a Viktória íránt nincs érdeklődés. Bab gyengén tartott. Jöminőségű baltacmag íránt van érdeklődés - A Budapesti Áru és Értéktörzse hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kg-ként, ab Budapest: köles hétszó 16-18, vörös 14.50-15, egyéb 13-15.80, repce 32-32.50, napraforgó fehér 20.50-21, tarka 21.25-21.75, ab feladótállomás: tökmag nyersmúnti 26-27.50, kizsemző 25.25-25.75, dohos 24-25, mák 104-108, Viktória borsó 18.50-19, Express borsó 18-19, ősz borsó 17-18. lenese nyersmúnti 40-45, lőszepesmúnti 36-40. Kizsemző 30-34, duna szőlőványbát 22.50-22.75, dunántúli 21.25-21.75, gömbölyű fűjrab 21-21.50, hosszú 21-21.50, lucernamag nyers arankás 185-205, lóheramag nyers arankás 110-125, bihorehő 58-62, muharimag 15-16, tavaszi bílkőny 16-16.50, szőlőszőlőkönként 38-44, csillagírtú fehér lapos 12.75-13 pengő.

Takaromány. Rétszéna I. R. 4.90-5, II. R. 3.80-4.60, III. R. 3-3.50, muharosza 4.60-5.80, lucernaszéna 7.30-7.80, alomszalma I. R. 4.50-5.20, II. R. 4.20-4.30, szuszalmá 6 P. utermárásánként.

Tenyészmarhák és jarmosok. Ia befűlti jarmosok, tarka és bedállított való tinó 92-94, fehér 90-92, 1 1/2 éves üsző 92-94, 1 1/2 éves tinó 90-92, fiatal, friss fejeltetű 96-100 fillér kg-ként.

Vágómarha. Bika, magyar IIIa 46-52, tarka Ia 80-87, IIa 64-70, IIIa 57-60, okor, magyar IIIa 66-82, IIIa 44, tarka, Ia 80, IIa 61-76, tehén, magyar Ia 56-74, IIIa 58, tarka Ia 80-86, kivételés 90, IIa 54-78, IIIa 43-53, bivaly, magyar 24-31, növedéki 70-87, kiscsontozó való 32-34 fillér kg-ként előszuliban.

Juhárk. Különböznék megfelelő prima fiatal ür, darabonként 50 kg súlyban legalább 80 kg súlyban 54-64 fillér kg-ként, etetés-ítatás után, gazdaságban másálva, 3 kg súlylevonással.

Ló. Könyvből kocsiló (hintés és jucker stb.) 560, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300-730, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 250-430, számár 75, átrendelt 60-240, vágóló 40-270 pengő darabonként.

Sertésvásár. Uradalmi zsírsertés párként 340 kg-on fell 110-111, szedettsertés 95-104, angol tökesertés 102, exportára, csomagolás nélkül 104, töksertés szalonnával 130-142 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 106-110, tarka 115-120 fillér. A 40 kilónál könnyebb marhabőr kilója 10 fillérről ocsóbb. Tarka bikabőr: 45 kilójú marhabőrban, 55 kilójú 85-90, borjúbőr, hosszú lábál 165-170, rövidlábú borjúbőr 180-190, merinó juhbőr, zódisulyban 80-90 fillér kg-ként. Mászálóbőrű darabonként 15-16 pengő, kisebb löbörű 10-20 százalékkal kevesebbet fizettek.

Vad és vadlús. Szarvascomb 220-200, gerince 350-500, lapocka 100-180, többi része 30. őz, gerince 400-500, comb 240-290, többi része 30-100, vadliszóc gerince 160-200, comb 160-200, többi része 100-200 fillér kg-ként Nyul, borbón 300-400, sildős 150-300, fácán 200-300, fogoly 80-180 fillér darabonként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 68-160, körte (nemes) 70-180, aszaltság 140-180, szilva 120-160, gyümölcsöz 120-240, napolya 68-90, kötözött szőlő 80-140, dió keményhűjű 60-100, dióbél 220-320, mogyoróbél 280-440, héjazott mandula 440-640, gesztenye 40-60 fillér kg-ként.

Fliszer és egyéb. Paprika, édes nemes 450-520, keléles 380-440, róza 320-360, mák, kék 140-160, pergettett méz 130-160, kőmennyag 200-300, háziszap, szin 100-120, közönséges 72-96 fillér kg-ként.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. november 30-án tartott végrehajtóbizottsági gyűlésén az összes szeszféleségek változatlan jegyzését határozta el. A gyümölcsitalokézetben az árak nem változtak. Törkölypálinka 2.60-2.65, seprálpálinka 2.70-2.80, eperpálinka 3.70, barackpálinka 6. szőlővium 4.20-4.40, borpalát 3.50-3.55 pengő, 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint 3 és 3 százaléki forgalmi adó.

A borpalác a vásárlás nagyobb lendületet vett és így az árak is megszilárdultak. Különösen a vörösbőr íránt nagy a kereslet és jöminőségű vörösbőr magas áron értékesíthető. A kistermelők borralát, minőség szerint, Malligand-fokonként 1-1.3 fillért, a jobbminőségű utadalmi borokért pedig 1.3-1.6 fillért fizettek.

Idegen pénzemek vételi és eladási ára. Száz pengőnél többre kerül csak anyag: Angol font 16.75-16.95; dollár 334.80-338.90; kanadai dollár 333-338; holland forint 186.85-188.85 pengő - Száz pengőnél kevesebbre kerül csak darab: Cseh korona 11-11.70; szerb dinár 7.28-7.80; francia frank 11.15-11.65; lengyel zloty 60-61.40; román leu 2.85-3; bolgár leva 3.60-4; olasz lira 16.90-17.90; osztrák schilling 80-80.70; svájci frank 77.60-78.50 pengő. Ezekhez az árákhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegy-éke

Vasárnap, XII. 12. Állat- és kirkövásár: Csépe, Kisújszállás. - Hétfő, XII. 13. Állat- és kirkövásár: Cece, Irsa, Kapuvár, Kőszeg, Várpalota, Vasárosmány, Villány. Ló-, marha- és kirkövásár: Körömd, Vasárosmsike. Kirkövásár: Nagymaros, Sertés- és kirkövásár: Ózd. - Kedd, XII. 14. Állat- és kirkövásár: Péchygyarmat, Gönc, Pápa, Sertés- és kirkövásár: Borsodnádasd. Ló-, marha- és kirkövásár: Tamási. Ló-, marha- és sertésvásár: Zalaezergszeg. - Szerda, XII. 15. Állat- és kirkövásár: Aisónémedi, Pápa, Sárospaták, Szekesfehérvár, Vaszőlő. - Sertés- és kirkövásár: Rudabánya. - Csütörtök, XII. 16. Állat- és kirkövásár: Bodvaszás, Hajdúhadház, Nyárbárány, Sarkad, Sittő. Ló- és marhavásár: Páca. - Péntek, XII. 17. Állat- és kirkövásár: Sarkad, Szarvas, Veszprém. - Szombat, XII. 18. Állat- és kirkövásár: Szarvas, Ló-, marha- és sertésvásár: Szekszárd.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 88 fillér; régi egytörten 96 fillér. 14 karátos tómarany grammonként 3 pengő 20 fillér. Szinárany kilogramja 5800 pengő. Szinezüst kilogramja 90 pengő.

Legújabb szabadalmu dugattyú nélküli gyömlöcsfapermetőző készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fűdugattyú. Nem romlik, nem kopik, szerelése nélkül, szabad kézzel szétszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy háttünetzőből, utóbbi esetben egy rozsa permetezőből, tartályra is alkalmas; belül ózónra is kapható. Kérjen díjlan leírást a 'Vasárnap'-ra való hivatkozással.

Gyártás: Takács Károly ny. MÁV előjáró. BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28. Telefon: 2-906-79.

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 12.

9.30: Hírek. 10: R. k. istentisztelet. 11.15: Evangélius istentisztelet. 12.20: Pontos időjárás, időjárásjelentés. 12.30: Operaházi zenekar. 13.10: „Erzsébségügyi kalendárium”. 14: Hangszemek. 15: 1. „Mitől függ a palástelti elleni nemzetes sikere?” Urbány Jenő dr. m. kir. kísérletügyi adjunktus előadása. 2. „Mire ügyeljenek a szőlővesztek és olványment beszerzésnél?” Lóvány Ferenc m. kir. szőlőészeti és borászati feltügyező előadása. 15.45: Cigányzenekar. 16.10: Előadás. 17: „Bárd Miklós-est” kövítés Nagykörsől. 18.20: Magyar néptánc zongorán. 18.45: A Keskenyítő Dalárda dalosnőpéneke kövítés. 19.35: Zenélődoboz. 20: Hangversenyzenekar. 21.55: Jazz. 23: Cigányzene.

Allandó kövítésék gétknapokon:

6.45: Torna, utána hangszemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Haragszó, időjárásjelentés. 14.40: Időjárás, stb. 16.45: Pontos időjárás, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, XII. 13.

12.05: Zongora, zordonka. 13.30: Katonazenekar. 16.15: Diákféltóra. 17: Előadás. 17.30: Könyv- és hangszemek. 18: „Különbő feladatok”. Kerék Mihály dr. előadása. 18.30: Cigányzene. 19: Előadás. 19.45: Király József előadása. 21: Hangverseny Debrecenből. 22.20: Időjárás. 22.25: Táncczene. 23.05: Cigányzenekerek.

KEDD, XII. 14.

12.05: Szalonzene. 16.10: Asszonyok tanácsadása. 17: Előadás Turinról. 17.30: Magyar néptánc zongorán. 17.55: A háromszékű órák éke. 18.25: Hangszemek. 19.30: Operaházi előadás. „Fidelio”. Zenélőszekete Beethoven. 22.15: Időjárás. 23.20: Jégkorcs-mérkőzés. 23.55: Cigányzene. 23.20: Jazz.

SZERDA, XII. 15.

12.05: Cigányzene. 13.30: Beszékrtzenekar. 16.15: Diákféltóra. 17: Uteljárás. 17.30: Zongora. 18.15: Munkásféltóra. 18.40: Szalonzene. 19.10: Vidám: az a dohányszáról. 20.10: Filharmónikus hangverseny. 22.10: Időjárás. 22.15: Jazz. 23.05: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, XII. 16.

12.05: Hangszemek. 13.30: Énekesgyűlés. 16.15: „Karcosnyíl sültés-víz”: 17: A „Művészeti tanfolyam VII. része”. 17.30: Ének, cigányzene. 18.30: Művészeti történeti előadás. 19: Gordonka. 19.30: „A tiszteletbeli sportnád”: Iskol történet 3 képbén. 21.15: Beethoven-zongoraszonátaest. 22.25: Cigányzene. 23: Operaházi zenekar.

PÉNTEK, XII. 17.

12.05: Ének. 13.30: Szimfonikus zenekar. 16.15: Diákféltóra. 17: Szalonzene. 18.05: Kiliégy negyedóra. 18.20: Zongora. 19: Riklitest. 20: A finn Európa-hangverseny. 21.25: Cigányzene. 22.25: Hangszemek. 23.05: Jazz.

SZOMBAT, XII. 18.

12.05: Szalonzene. 13.30: Hangszemek. 16.15: Mesék. 17: „Mit üzen a rádió?”. 17.30: Jazz. 18: Előadás Nagy Konstantin császáról. 18.30: Cigányzene. 19.30: Humoros rádióest. 20.40: Hangverseny. 22.25: Jazz. 23.15: Cigányzene.

Budapest II.

Vasárnap, XII. 12. 11.30: Szalonzene. 15: Hangszemek. 17.30: Dalárda. 20.10: Előadás. 21: Vónsövényes. - Hétfő, XII. 13. 17: Hangszemek. 18.50: Német nyelvlecke. 19.25: Hangszemek. 20.30: Szalonzóna. - Kedd, XII. 14. 18.25: Mezőgazdasági féltóra. 18.55: Francia nyelvlecke. 19.30: Utatrjár. 20.25: Hangszemek. - Szerda, XII. 15. 18.40: Olasz nyelvlecke. 19.15: Szalonzene. 20.05: Cigányzene. 20.35: Előadás. - Csütörtök, XII. 16. 17.15: Történelmi társulati díszülés. 18: Előadás. 18.30: Hangszemek. 19: Angol nyelvlecke. 19.30: Szalonzene. - Péntek, XII. 17. 18: Szalonzene. 19.20: Gyvsírás. 20: Előadás. 20.30: Hangszemek. - Szombat, XII. 18. 17: Jazz. 18.30: Mezőgazdasági féltóra. 19: Felolvasás. 21: Hangszemek.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Arany-est bevtálás a legmagasabb napi áron Szigeti Nándor és Fia ékeszérés Budapest, IV. Keskenyítő-utca 9